

MAGYAR BARÁT

NÉPIES PROGRAMMUNK:

Újévi szózat.

Népünk szentélyei:
Máriabesnyő.

Népünk vallási nagyjai:
Orosz István.

Népünk ajkáról:
Lurdi ének, Besnyői beköszöntő.

Donparti üzenetek
Pászák a világiörtőnelem tükörében.
Tarcsafalvy Levente, Dr. Monostory
Elekné, Ráthy Apollinár, Dr. Schrott
Sebestyén cikkei.

Galambdúc
Új könyvek. Rendi élet.

MARTON L.
1943

«MAGYAR BARÁT»

előfizetési ára egész évre 360 P., félévre 180 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csckeszám: 51.581.

A kéziratokat minden hó 25-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrzünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Levelekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencesek.

Postafiók 103. Telefon 179.

(Meghívás útján kerjük a szerkesztőt.)

MAGYAR PIARISTÁK a XIX. és XX. században. Szerkeszti Balanyi György. Bpest., 1942, 468 l. Szent István Társulat.

Hazánkban való letelepedésének háromszázéves fordulóját ünnepli most a Piaristák tanítórendje. A nagyérdemű Rend maga, Hazánk minden vezető egyénisége, az ország intelligenciájának súlyban és számban talán legjelentősebb része, hálít ad a Gondviselésnek, hogy ennek a legkitünőbb nevelőrendnek kiváló fiai segíteni kész társaként elkísérhették ezt a Nemzetet az elmúlt századok forgalmas történetén át viharos korunk napjáig, amikor minden igaz magyar reménye bennük látja a szörnyen forrongó jelen és bizonytalan jövő mestereinek és vezetőinek bölcs, tisztaszívú, és szerencséskezű nevelőit.

Az ilyen mű, amilyen előttünk fekszik, nemcsak élvezetes olvasmányt nyújt az érdeklődőknek, hanem annak áttanulmányozása valóságos felémelő, megnyugtató és vigasztaló hatással van mindenkire, aki a jövőért remeg és a jelen kialakulásáért felelős.

Kültörténeti szempontból elsőrangú munkát végzett az a 21 szakember, egy-kettő kivételével mind piarista, aki ügyes tollal, egész szívvel, kitűnő megérzéssel és lélektani meglátással nagyszerű irodalmi emléket állított annak a 36 Piaristának, akiknek javarésze a magyar szellem-történetben polgárjogot biztosított magának, a többiek, akiket talán még személyesen ismertünk mint tanároinkat, jóbarátainkat, őszinte hálánk piédesztálján várják az utánunk jövőök kegyeletes felmagasztosítását.

Bennünket, a Magyar Barátot ennek a hatalmas munkának tartalma rendi nézőszögből is érdekel. Az a Rend, amely rendi multjának ilyen nagystílusú hordozóira tud ország-világ előtt rámutatni, annak szíve-lelke a velejéig egészséges, ruganyos, elszánt és nagyraihivatott Isten-akarta jövőendő életében Baráti szív-

vel mi is hódolunk az ünneplő Piarista Rend előtt, hálásan elismerve az előttünk levő munkának minden tekintetben elsőrangú értékét.

Balanyi György, a kiváló történet-tudós, a nagy ferences kérdésnek nemzetközi viszonylatban is elsőrangú szaktudósa, szerkesztője e könyvnek. Nevének megemlítésével teljes elismerésünket fejeztük ki a mű tudományos értékére vonatkozólag is. Az előszó maga is könyvnek számít, annyira tömör és tartalmas.

P. Schrotty Pál, O. F. M.

SCHÜTZ ANTAL: Életem. Emlékezések. Szent István Társulat, 1942. 296 l.

Schütz professor, akit nemrégén egy külföldi tudományos tekintély előttem „facile princeps theologorum hungarorum”-nak jellemezett, egy könyvtárra való kitűnő művet írt életében. Sokan olvassák, sokan tanulmányozzák az első magyar teológusnak alapvető és iránymutató műveit. De a most megjelent Életemet mindenkinek kivétel nélkül el kell olvasnia. Nem tudom még, de az az érzésem, hogy talán az „Életem” a magyar karácsonyi könyvpiacnak legnagyobb siker. Ezt hallottam olyanoktól is, akik kiismerik magukat ezen a téren. Elhítem nekik.

Schütz professor tudományos műveivel szemben esetleg józan kritika által alátámasztott külön-álláspontot foglalhat el a gondolkodó, de ezt a könyvét nem lehet kritizálni, ez csakugyan élet. Schütz professor és rengeteg munkájának, művének, küzdelmének, csalódásának, betegségének, okosságának, bölcsességének, és minden könyvének, minden előadásának, minden meglátásának, megérzése gazdag skálájának, hitének, reményének, szeretetének élete is.

Életének lelke az őszinteség, amelyet nem egy helyen a neki sajátos nyelvi készséggel a legmagasabb fokig leegyszerűsít.

Nehéz volna megmondani, mi kavarja fel legmélyebbről az olvasó lelkét, mi emeli leginkább túl az emberi lét hullámlásán a 28 fejezetbe összesűrített élettartalomról. Az „Este” c. utolsó fejezet azonban értéket foglal magában, hogy bátran e mű drágagyöngyének nevezhetjük. munka.

Amit itt az öregedő embernek egyedüliségéről, és a fiataloknak az öregedőkhez való viszonyáról mond, az annyira megkapó és eredeti, hogy így még a világirodalmi értékek magaslatán álló hasonló művekben is ritkán írtak az emberiségnek erről az ősprblémájáról.

P. Schrotty Pál, O. F. M.

JAJCZAY-SCHWARTZ: Karácsony a művészetben. A magyar Könyvbárátok számára kiadja a Kir. M. Egyetemi Nyomda.

A karácsonyi könyvpiacra finom kiállítású, gazdag tartalmú mű örvendeztette meg azokat, akik kedvelői a művészeteknek és örömet mélyednek el Betlehem ihletett hangulatában.

Tartalma: 1. Szent Karácsony ikonografája Jajczay Jánostól. Mélyreható és szemléletes tanulmány művészi szempontokkal a szent karácsony ábrázolásáról, a katakombák-tól kezdve a legújabb alkotásokig. Elvezet minket a nagy művészekkel Betlehembe és az ő lelkükön és műveiken át láttatja meg velünk a titkot, — együtt gyönyörködünk a pásztorokkal a csodákon és velük együtt imádjuk az Isteni Gyermeket.

2. A Szent *Ej liturgiikus történelmi és néprajzi vonatkozásait* vizsgált Schwartz Elemér tanulmányából látjuk gazdagon kibontakozni. A Karácsony jelentőségén kívül tájékozódunk a szentjászol tiszteletéről, a grecciói karácsonyról, a betlehemes mozgalmakról, s az Americana mozgalmáról, amely újra az Egi Kisdédre és a szent eseményre irányítja napjainkban a szent ünneppel kapcsolatban az embereknek szétszóródó figyelmét S mindez a mozgalom leglelkesebb harcosa és szakavatott ismerője tárja elénk áttekinthető, világos formában.

Bőséges jegyzetek egészítik ki a tanulmányokat, tanulságos és értékes adatokat böngészhetünk ki belőlük.

3. A szövegközi képek és a „képek táblák”, kitűnő érzékkel összeválogatva, a legjellemzőbbeket mutatják be a szent karácsonyt ábrázoló műalkotásokból: áhítattal töltik el lelkünket; híveket toboroznak a betlehemes mozgalomnak és a karácsony igazi, bensőséges megünneplésének. Tiszta öröm forrása ez a szép munka. Dr. Vöőné Pécs Mária.

Ha elolvastad,

küldd honvédismerőseidnek a Magyar Barátot!

A MAGYAR BARÁT MUNKATARSAI 1942-BEN

LANTOS-KISS A EGYETEMI LEKÉSZ	TÓTH BALÁZS ELSŐDI PLEBANOS	KŐSZEGHY M. PAPAI PREKATULKAMARAS	SCHMIDT B. PAPAI KAMARAS	GYÉRESSY A. OSP SZERKESZTŐ	SÉDY REZSŐ KAPLAN

P. RÉTHY ADOL LUNARISZ MUNKATÁRS	P. KALMÁR ŐRSÉB OFM TEOL T	P. RÉZ MARIAN OFM SR. VIZITATOR	P. UZDÓCZY ZDRAVECZ ISTVAN NY. TAB. PÓSPÖK	PÉTERY JÓZSEF VÁCI PÓSPÖK

P. ROZNIK RAJ HER OFM MISSZIOS	P. MENTICH OKTAV OFM HITANAR	P. TARKASFALVY LEVENTE OFM	P. JAGICZA JUVENAL OFM M. TARTOMÁNYFŐNÖK	P. SCHROTTY PÁL OFM TARTOMÁNYFŐNÖK	P. PUSZTAY GÁBOR OFM ORSZÁGOS III. R. IGAZGATÓ	P. BENEDEK FIDEL OFM ERDÉLYI VIZITATOR	P. SZEDŐ DÉNES O. F. M.	P. GALAMBOS KALMÁN OSR

P. KISS SZALÉZ OFM HÁZFŐNÖK	P. SALL SZILVESZTER OFM HITANAR	P. ZENTAI D. MARCÉLI OFM TEOL T	P. NAVAY KAPISZTRÁN OFM	Dr. SCHROTTY SEBÉSTYEN BÍRÓJA I.	Dr. GAJÁRY GYÖRGY SZFV. T. RÉGYZŐ	P. PAPP ASZTRIK OFM	P. D. GURZÓ ANAKLET OFM	FADDY OTTMAR OFM HÁZFŐNÖK

P. SALL ELEK OFM	P. BÖGÖZY VILMOS D. CAP HÁZFŐNÖK	RADVANSZKY-MASSON IZABELA JÓZSEF IRÓ	D. VÖÖRNE PÉS M. FELSŐKERESK. NY. TANAR	LŐRINCZY TÉREZ	KÖNYVŰ LÁSZLÓ SZERKESZTŐ	P. D. NEMETH LUKÁCS OFM TEOL. TAN.	P. DEZSÉNYI HENRIK RIK OFM

P. TATRAY GYULA OFM	P. GUTH GILBERT OFM SZERKESZTŐ	P. KATONA JUSZ TINIKÉN OFM EGYET. H. FÉSTŐ MŰVÉSZ	MARTON LAJOS EGYETEMI ELŐADÓ	Dr. VÖÖR MIHÁLY FÉSTŐ MŰVÉSZ	UNGVÁRKY SÁNDOR LUKÁCS O. F. M.	MARAFÖLDI PREFEKTUS	P. LUKÁCS PELBART PINTÉR JÓZSEF	

+++ A GALAMB DŰC +++

P. LUKOVICH I.	VELSOV ILONA	LEJTÉNYI VERA	BENCZE MARIA	Dr. MONDOSTORY E. N. ROVAT VEZETŐ	THAMY MIKLÓSNÉ	SZABÓ GYÖRGYI	TÓTH LIVIA	FÜZES ISTVÁN

SZABÓ LÁCI	A G A L A M B D Ű C	FENYVESSI V.	ZRÍMSZKY LÁSZLÓ

MAGYAR BARÁT

FERENCES KÖZLÖNY

XXIII. évfolyam 1. sz. 1943. január 15.
Megjelenik minden hó 15-én

Felelős kiadó és szerkesztő:
P. dr. Dám Ince, O. F. M.

Állj lélek, meg ne torpanj!

P. Styl Ker. János, O. F. M.

Nem tartozunk azok táborába, akik hiszik és hirdetik, hogy a kenyér és föld, a márka és dollár, a gazdasági hadvezérek, a kard és vér generálisainak elgondolása a népeknek és nemzeteknek lét- vagy nem-lét kérdése.

Számunkra a bölcsesség magas fokát a kitartás, a meg nem torpanás, a ki nem fáradás jelenti.

A mi programunk ez: Állj, Lélek, meg ne torpanj! Mert hiszünk az ember erejének végességében és valljuk, hogy az élet súlya alatt meggörnyedhet; de ugyanakkor lángoló lelkű apostolai vagyunk a Lélek diadalmas végneküliségének, amely előbb-utóbb a földi, múltó értékek fölött győzelmet arat az egyéni életben csakúgy, mint a nemzetek életében.

Azért a súlyos vészteretben ránk törő napok első óráiban erős lelket kívánunk a Magyar Barát minden hívőnek és hűségese olvasójának, akár a fronton, akár városban, vagy tanyán, palotában, vagy kunyhóban teljesíti Isten dicsőségét és a haza javát előmozdító kötelességét.

Eros lelket kívánunk a fronton álló fiainknak, hogy szenvedés, csapások, inség és nyomor, ágyú és repülőgép ellenére jóegészségben, éltető reményben, és meg nem fogyatkozó hitben hőiesen megállják helyüket.

Eros lelket kívánunk az itthonmaradottaknak, hogy ki ne fáradjanak az élet rohanásában, és egyéb kor- és körtünet jelentkezésében.

A mai ember mindig rohan gépkocsin, vagy motorbiciklin száguld, fel Istentől, fel önmagától, fel a csendtől, szereti a zajt, társaságot; szeret vásári zsi-vajban élni, ahol a ríktó benyomások egymást érik, ahol túlkölnék, sikolt a jazz, sip, dob, harsona. Rádióját is harsogtatja.

Szereti az izgató fényeket és színeket, reklámot és kendőzést.

Csoda-e, ha kifárad?

A mai ember sokat él és kiéli önmagát. Ez pedig vénit lélekben is. A kivénülés kifáradás.

Zuhognak reá a benyomások, már a kisgyermeket is százan dajkálják, szórakoztatják, utaztatják, mi-helyt a világra jön, vonaton döcögtek „nyaralni”, nincs nyugalom!

Csoda-e, ha hamar megöregszik és „ún mindent”? A benyomások halmozása, az élet habzsolása vénit és fáraszt lelkileg.

A szertelenség és túlzás is ide tartozik. A halmozás! Csak sokat! Csak nagyszerűt!

Az ajándék egész vagon rakomány virág, toronyóra láncsal. Fő a bőség. A kevesnek örülni nem tud. De-hogy ér rá megállni száguldó motorján! Csak föl a

Kis Jézus bemutatása a jeruzsálemi templomban.

tetőre, ott is mulatni, inni, dözsölni — aztán „unni holtfáradtan az életet”. Dehogya is örül egy-egy szál virágnak, mint Arany mondja az epilógusban: ... hiszen az útfélen itt-ott egy kis virág nekem nyílt, azt le-szedve, megvolt szívem minden kedve.

Az ilyen szertelenséghez szokott lélek alapján véve örülni sem tud. Nem ismeri az apró örömeiket.

A szertelen lélek már előre fél, mi lesz holnap? Vagy vakmerően belerohan vesztébe, vagy túlzott rémlátással már előre kifárad, mielőtt beköszönt a veszedelem. Kedélyállapota állandó hullámhegy és hullámvölgy, változatos a külső benyomások vagy saját rémkepei szerint.

Ezt tulajdonképp lelki fegyelmezetlenség. Csoda-e, ha ez a fegyelmezetlen lélek kifárad? Állj, Lélek, meg ne torpanj! Légy többet önmagadban; ne menekülj szüntelenül Isten, önmagad elől, ne légy állandóan úton!

Több lelki fölfrissülést, lelki pihenést szerezz: Teremtsd meg a belső csendet, nyugalmat, jó, nyugodt lelkiismerettel!

Próbáld mindig, mindenben Isten akaratára hagyatkozni és mindig azt akarni, amit Isten akar.

Menekülj, fáradt lélek, az Úr Jézus Szívére, hunyd be szemed és pihenj meg ott. Meglásd, a fáradság föllenged.

Ne feledd egy pillanatig sem az újévben: minden esztendő Isten esztendeje. Isten pedig igazságos, szent és jó.

Bízzál, Lélek, magyar Lélek! az új esztendőben is!

Az újesztendő útja.

P. Tarcsafalvy Levente, O. F. M.

Sok a szükség, nagy a baj... Vajjon nem gúnyulódás-e a boldog új esztendő kívánása? Nem, még a kevés türelem, az elég keserű zúgolódás ellenére sem! Éppen annak az útját-módját keressük, hogyan lehetne minden szükség, baj közepette is ezt a ránk köszöntő 1943. esztendőt boldoggá varázsolni? De mindjárt elüljáróban jegyezzük meg, hogy a szükségek miatt támadt türelmetlenség emlégetésével semmit sem segítünk az egyre tornyosuló bajokon s nem tudjuk elhallgattatni a zúgolódást sem.

Az bizonyos, hogy a szükség enyhítésére tenünk kell valamit. De mit?!

Először is a ránk szakadt bajok okát kell megállapítanunk, mégpedig az élet urának, Krisztusnak meglátásával: „És minthogy megnövekszik a gonoszság, sokakban meghül a szeretet”.

Mivel az anyagi szükségek tulajdonképpeni okai lelkiek, természetesen lelki orvos, léleknek való orvosság is kell. Ennek a megállapításnak magát csak valamennyiben is kereszténynek érző lélek előtt napnál világosabbnak kell lennie, mert ez a megállapítás Krisztus fogalmazásában így hangzik: lélek az, ami élte, a test nem való sem mire; maga Isten is azokat keresi, akik őt lélekben és igazságban imádják. (Ugy-e, ugy-e, kevés az Istenbe vetett hit s azért olyan tétován ingadozó a megállapítással szemben is a bizalom?)

No, de azért csak bizalom, mert érdekes felfedezést tettem. Amint a századokkal előbb élt szentatyák írásait olvasgatom, azt látom, hogy amit akkor az életről megállapítottak, úgy 1500 év előtt már s az után is, az ma is egészen helytűlően modern. Pl. egészen helyesen látták s ítélték meg a víz körforgását. Azért olyan háromszorosan nagyobb a tengerek felülete a szárazföldénél, hogy bőségesen párologtathassák a földnek szükséges vízmennyiséget. Viszont a nem szükséges viznek patak s folyó alakjában vissza kell ömlenie a tengerbe, hogy a párolgás zavartalanul folytatódhassék tovább.

A tengerek párolgásának ebben a remek öntözszerkezetében egy másik nagyszerűséget látunk meg: az őszinte hálát. Isten gondviselő szeretetét ők, valósággal a jóság tengerének veszik, ami folyton párolog és a lelki-testi életünkre hulló áldások záporaként ömlik egyre ránk. De ebből az őszinte hála bővizű folyóinak kell aztán Isten jóságának tengerébe visszaömlenie.

Hogy az Istentől a pillanatról-pillanatra ránk áradó toméntelen jóért neki érte hálát is kell ad-

nunk, az világos. Még csak egy s az a kérdés: hogyan?

Ugy természetesen, ahogy azt maga Isten elvárja és viszonzásul azt kell adnunk, ami neki a legkedvesebb. Ez és ilyen csak egy van: az Eucharisztia, a hálaadás az Oltárszentségben, amit maga Krisztus ezért adott, rendelt.

Hogyan? Úgy, ahogy azt az Úr Jézus véghezvitte a kereszten, amikor magára véve az egész világ bűneit s megszenvedve, halálravezekeltén istenfiúi Szívét mutatta be, áldozta fel az imádás és hódolat hálaáldozatául s egyben kiengesztelésül s elégtételül az egész világ bűneiért. Én tehát oda akarok állani minden miséző pap mellé és úrfelmutatáskor vele együtt mutatom fel az Eucharistiát, a hálaadás és engesztelés szentségét Jézus szentséges Szívének szándéka szerint, a Szűz Anya édes anyai szíve imádó szeretetének indulataival egyesülten. Így akarok s törekszem Jézusom és Szűz Anyám szeretetével egygyéválva hálás lenni az örök Atyának.

Azután pedig? Azután igyekszem embertestvéreimnek ott, ahol s amennyit lehet jót tenni, de legelső sorban törekszem szívből megbocsátani minden ellenem elkövetett vétket, hogy én is bocsánatot nyerjek.

Íme itt van a boldog új esztendő útja; ezen jön el közeánk az Isten országa s az ilyen jóindulattal telt lelkekhez a béke a maga minden áldásával. S hogy ez csakugyan megvalósul-e, az, testvér, egyedül csak tőled függ...

Add meg Istennek, ami Őt megilleti s Ő boldoggá teszi az új esztendőt.

Nem érdemes szót vesztegetnünk azokra az eszelősökre, akik azt merik állítani, hogy a kereszténység elnyomta vagy kiirtotta a népi magyar kultúrát. A bálványokat valóban ledöntötte, a táltosokat nyugalomba küldte és egyes pogány szokásokat megszüntetett, de a népi műveltség lényegét nem csorbította. A keresztény hírhirdető első kötelessége kínaivá lenni a kinalak között és minden nemzeti értéket tiszteletben tartani, sőt ápolni és fejleszteni, ha meg akarja nyerni egy nép lelkét Krisztusnak. A kegyelem a természetre épít, azt nemesíti meg és nem lehet igazi az a kereszténység, amely a természet értékeit az állítólagos természetfeletti kedvéért lerontja. Az igazi természetfelettség a természetes nagyság, hősiesség és egészség megbecsülésével kezdődik. A kereszténység minden nemzeti kultúrában otthon van, ahol örök emberinek tökéletes kifejlődését akarják.

(Varga László S. J.)

Minden esztendőben fel kell tennem ezt a kérdést. Az élet halad, új eszmék kerülnek felszínre, az örök igazság újabb gazdagságban jelen meg koronkint. Az ember nagyon hajlik arra, hogy az újdonságot kiszakítsa a hagyomány talajából, s mint valami újat és eredetit, különállót és függetlent ünnepelje. Az igazság szolgája ellenben ráállítja az örök szempontok mérlegére, és megállapítja súlyát s felbecsüli értékét.

Ilyen új eszme napjainkban a népiség. Irodalmi téren került felszínre, s hordozói csakugyan zátonyra jutottak vele, soha nem hallott gondolatot látnak benne, úgy örülnek neki, mintha ők fedezték volna föl. Holott a gondolat régi. Az Egyház pedig pompás érzékkel szívtá a maga liturgikus életébe a legelemibb népi elemeket, s forrott egységbe ösidőtől minden nép és faj műveltségével, szokásaival és hagyományaital. A katolikus vallás az Istentől nekünk adott legtekélyesebb népi vallás. S ha magyar fajtánkra alkalmazzuk, a mi lelkünkre is legjobban szabott vallás, az igazi magyar vallás.

Ennek a tételnek az igazolására nem tudományos úton törekszünk, hanem egyszerűen megfigyeljük népünk vallási életét és kész bizonyoságként állítjuk olvasóink elé. Sőt. Egyenest a népi vallásosság eleven szerzőivé válnunk, magunk is benne élünk, belőle veszünk ihletet írásainkban, s termékenyen gazdagítjuk és fejlesztjük az eddigi népi vallásosságot. Vagyis, amit írásban bemutatunk, az valóban szellem és élet! Maga a vallásos nép! Összeköttetésben vagyunk népünk minden tagjával, elsősorban azonban a bücsűvezetőkkel és előimádkozókkal, a népi vallásosság ezekkel az „előjáróival”, vezéreivel. Ez már magában oly gazdagságban adja kezünkbe népünk lelki életének minden megnyilatkozását, amilyenben a legszervezettebb népkutatásnak sincsen része.

A gondolat időszerűségén kívül erre kényszerít bennünket olvasóinknak hatalmas népi tábora. Nem nézhetjük közömbösen, hogy olvasóink nagyobb része átlapozza egyes cikkeinket azon a címen, hogy nem érti, s nem neki való. A Magyar Barát első hivatása a nép vallásos nevelése. Nem úgy, hogy ezzel a művelt osztályt megfosssa tartalmas olvasmányaitól, hanem a népi vallásosság egyetemes értékeinek felfedezésével kíván művelt osztályunk vallási életének sivárságába és színtelenségébe gazdagságot, életet és közvetlenséget vinni. Nemcsak az irodalom terén jelent megújulást a népi elemekhez való visszatérés, hanem a vallási életben is. Ep a népi vallásosság őrzi azokat a gyakorlati mozzanatokat, amelyekről polgári és művelt osztályunk szegényes ima-élete fejrissülhet, és az annyiszor sikertelen befeléfordulás és csak a lélek gondolati és érzésvilágába temetkezett, elvont imádkozás helyébe a cselekvő, a szertartásos és közösségi ájtatosságot emeli. Ne nézzük le annyira népünk vallási gyakorlatait, hanem kíséreljük meg utánozni és élni, s meglátjuk mekkora mélység és hit tárul fel egy kereszt- vagy oltársókolásban, rózsafüzér- vagy litániámondásban. Kilencedekben és fáradságos zárandoklásokban.

Tehát az eddiginél következetesebb népiségnek kell sugározni a Magyar Barátból. S tesszük ezt három irányban.

A legkevesebb, amit megtehetünk, a népi vallásosság egyes jelenségeinek a bemutatása. Leírjuk a szárdvözlégy, a szálláskeresés, a zárandoklás, a keresztbücsű, a betlehemezés, stb. szertartását úgy, ahogy életünk megjelenik. Nem az összefüggéseken és az értelmezésen van tehát a hangsúly, hanem a pontos leírás. Vegye észre a nép, hogy eszreértük vallásos életét, s mi magunk is gyakoroljuk. Fényképekben kimeríthetetlen anyagot örökíthetünk meg. Ebben a tekintetben nem volt szegény a Magyar Barát mult évtizedjében sem.

Tekintettel arra, hogy nevelni is akarjuk népünket, további feladatunk népünk vallásos nevelése, vallásos gyakorlatainak gazdagítása, újaknak bemutatása. Mert a nép nem éri be hitigazságainak elméleti fel-

dolgozásával, hanem azonnal valamilyen kilencedben vagy szolozsmában, litániában, éneken vagy szokásban akarja megtestesíteni. Ezeknek az imádságoknak teológiaiilag is kifogástalan és szabatos megfogalmazása gyarlón sikerül a még oly tehetséges előimádkozóknak, de mennyivel könnyebb a papnak. Csak így sikerül népünk kezéből kikoptatnunk azt a sok méltatlan és egyházi ellenőrizetlen szöveget, amelyben ma annyira dűskál a népi ájtatosság. De nem úgy, hogy népi jellegét elveszítse, hanem teljes tudatossággal a néphez alkalmazkodjék. Nem színészi módon, hanem a néplelkekkel érintkezésben álló és benne élő embernek hiteles közvetítésével.

Nemcsak az imáknak fogalmazásában, hanem minden egyéb írásunkban a nép életéből vesszük tárgyainkat, s főképen a nép egyszerű lelkéhez mérjük nyelünket. Nem oly egyszerű feladat ez, de utóvégre annyival csak tartozunk népünknek és magyarságunknak, hogy megismerkedjünk fajtánk ősi értékeivel, műveltségével, gondolatvilágával, jellemével, művészetével, szokásaival. A polgári és művelt osztály valóságos tanulmányt végezhet a Magyar Barát nyomán. Iróinknak pedig apostoli feladat magyar népünk lelkivilágának és életének igazi megismerése. Ki kell bontanunk

Márton Lajos festőművész, lapunk kiváló rajzolója kiállításán nagy sikert aratott ez a kép.

magunkat eddigi népi irodalmunk sokban hibás szemléletéből és a maga igazi mirváltában néznünk a népet. Meglátjuk, mennyi mindent kell még felfedeznünk magyarságunkban!

Végül valami újságot is állítottunk a Magyar Barát programjába. Megszólaltatjuk magát a népet is. Ha van népi költészet, mese, zene, művészet, technika, egyszóval műveltség, akkor ebben benne kell lennie a vallásos költészetnek, zenének, legendának és művészetnek is. Nem hiszem, hogy szegyenkeznie kell akár melyik népi eredetű szenténekünknek és legendánknek a hasonló világi tárgyú alkotások mellett. Ezzel szolgálatot is teszünk népünk kutatóinak. Sok vallási értékünk van, amelynek azonban nehezen ad helyet más folyóirat, s gyűjteményben is vonakodva ad ki más kiadóállalat. Legalább a Magyar Barát lapjain örökítsük meg népi vallásosságunk apróságait. Anyagunk oly nagy, hogy akár a felét is tehetné lapunknak. Egyelőre csak kisebb szemelvényekre szorítkozunk.

Szent Ferenc Atyánk szellemének tökéletesen megfelel ez a tervünk. Hisz a ferences lélek összetevőinek egyike épen a népiesség. Rokon a nép lelkével. A magyar baráté a magyar néppel. S ha igaz, hogy a népi vallásosságnak századokon keresztül, s rendszerint a legnehezebb időkben mozgatói és irányítói voltunk, gondviselelősszerűnek tartjuk népi feladataink felismerését és hangsúlyozását. Higyjük, hogy a Gondviselés a tengernyi magyar népet nekünk tartja fenn!

A Katolikus Akciót sem szolgálhatnánk hatásosabban, mint ezzel a vállalkozásunkkal. Szent hitünket a nép nyelvére fordítjuk és lelkének megfelelőleg értelmezzük. A népi vallásosság keretei egységbe jönnek katolikus népiünkkel, és felfegyverzik a viszontagságot a népi hitre. Ep a nagy paphiányban teremtette meg népiünk kitűnő formaérzéke mai vallásosságának kereteit, s így maradt meg csorbátalanul a maga hitében és vallásosságában. A papi hivatás ritkulóban van. Ilyenkor

azonban száz és száz pap munkáját fogja elvégezni egy-egy népi ájtatosság a maga közösségi erejével és egy buzgó előénekesel. De ha mégannyi is a pap, munkája mindig több lesz, semhogy a nép vallásos igényét mindenben ki tudná elégíteni. Előimádkozni nem lesz ideje. A népi vallásosság ápolása a legkönnyebb és mégis a leghatásosabb lelkipásztori munka. Igazi Actio Catholica!

* * *

Ebben a szellemben kérem kedves íróársaim és olvasóim munkáját és támogatását. Vissza a néphez! Vissza vallási terezen is! Tanuljunk meg tőle imádkozni, és tanítsuk meg mennél szebben és több változatban dicsérni az Istent és tisztelni Szűz Máriát és a szenteket! Mind a ketten missziót végzünk: az író is, az olvasó is! Isten országát építjük és tesszük szebbé a magyar ugaron!

Növekedék kedvességben

Dr. Monostory Elekéné.

Ez lesz a jel: láttok egy kisededet...

Nem koronázott Királyt, nem tudós Bölcsőt fogtok találni. Csak egy kisededet.

S a pásztorok ellenállhatatlan vággyal mentek Feléje. Vonzotta őket a Gyermek.

Mit tud egy gyermek?

Nem sokat. Sirni, aludni, mosolyogni. De bármit tesz, mindig kedves. Ha eszik, ha ébred, ha gügyög. Azért oly vonzó.

Az evangéliumot a Szentlélek sugallta. S nem akart semmi egyebet feljegyeztetni Jézus rejtett gyermekkoráról, mint ezt: növekedék kedvességben.

Istennek nagyon tetszhet a lélek kedvessége, hogy ennyire kiemeli a kis Jézus összes tulajdonsága közül.

Vajjon miért?

A kedvesség gyökere: szírtisztaság, egyszerűség.

Kedvesen mosolyogni, beszélni csak az tud, akinek nincs takargatni valója. A képmutató minden jót elhithet magáról. A hiányzó jókat is. De magamutogatása érdes, erőltetett marad. Igazán kedves nem tud lenni soha.

A lelki kedvességhez belső könnyedség, gondnélküliség is szükséges. (Ilyen értelemben: minden gondunk Istené). Az egészen Istenre hagyatkozott lélekben könnyű talajra lép a kedvesség.

Jézus az Isten igéje. Lám az Atya első szava hozzánk: kedves. Gyermek képében küldte hozzánk a Fiát.

Aki látta Jézust, az Atyát is látta. A kis Jézus kedves, az Atya is az tehát.

A kedvesség útján hamar összetalálkozunk Istennel. Azért mondhatja Szent Erzsébet:

— Ha valamit adunk Istennek, adjuk kedvesen!

Az édesanyák olykor szeretnék megállítani gyermekcikkeket növekedésben. Félnék: gyermekkorukkal elillan a kedvességük is.

Az emberek is szeretik hát a kedves vonást, nemcsak Isten.

Vajjon miért?

A kedvesség aprópénzre váltott szeretet.

Hány szeleaverdi lány komolyodik meg, mikor férjhez megy, s anya lesz? Hány részeges apa józanodik ki örökre gyermeke bölcsőjénél. Pedig a gyermek mit se tud. De mindig kedves. És kedvességével (a szeretet fillérkéivel), vonz, tanít, hódít.

Egy kislány szegény embert látott.

— Édesanyám, adjunk neki valamit!

— Nincs nálam pénz, szivecském.

A kicsi kiszakította magát anyja karjából, s elszaladt a koldushoz. Majd visszaférve, nagy komolyan magyarázni kezdett:

— Megmondtam, hogy nincs nálunk pénz. Ne fájjon neki, hogy csak úgy elme gyünk mellette.

A gyermek mindig kedves.

A gyermeklélek is. A kis Szűz Anyát csak kedvesnek tudjuk elképzelni. Szent Ferencet, Szent Antalt, kis Terézt szintűgy.

S nekünk, szürke embereknek is számtalanszor irnak így: Kedves, jó Mártám! Kedves Béla!

Kedvesség ömlik el ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten. Így gyönyörködünk Szűz Máriában.

Áldjon meg a kicsi Jézus anyjával együtt, minden kedves embert!

Ez újévi kívánságom.

Június:
1944. é.

NÉPÜNK SZENTÉLYEI:

Irta: P. Bögözy Vilmos, a kegyhely főnöke.

Tavasszal, nyáron; szeles ősszel vagy csikorgó télen keresse fel a magyar élet vándora a százados, híres búcsújáróhelyet: csodálatos varázs lepi meg a szívét. Grassalkovich Antalnak, a királyi kincstár elnökének, a ragyogó pályát befutó grófnak is ez a varázs mozdította meg a lelkét, hogy ezen a gyönyörű helyen hatalmas szentélyt építsen az Úrnak. És oltárt emeljen, igazít, kedveset a Magyarok Nagyasszonyának.

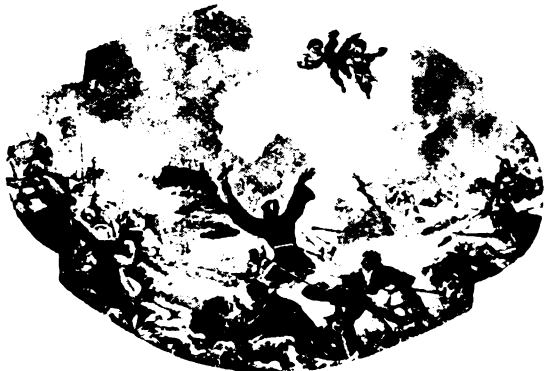
A tájnak szépsége benne gyökerezik a történelemben. IV. Béla óta a hatvani premontreiek birtokolták a népes Bessenew községet, mely nevét — a hagyomány szerint — a bessenyőktől örökölte.

A völgybe ugró domb tetején karcsú tornyú templom áll. Magasba szökő tornyában érces harangok szava szól. Zsongva-bongva járja be a völgyet. Áthatol az erdők felett. Hivogató hangja messze száll: emberek, magyarok, Besnyőre jöjjetek... A hívó szó visszhangra talál a magyar szivekben. Megindul a nép, mint hőmpölygő áradat... Zúg a harangszó, zeng a dal, szól az imádság. Amint belép a templomba a régi magyarok búcsús serege, amint megpillantja az oltár felett a csodálatos szépségű Mária szobrot, könnyű szökik szemébe, melengető érzés járja át a lelkét, mert megérzi, hogy onnan a magasból egy jóságos Anya tekintete néz le áldóan reá...

Valószínűleg a huszita betörések idején pusztult el az ősi templom. Az is lehet, hogy a török égette fel. Írásos emlékek híján ki tudná ma már pontosan megállapítani, hogy mikor szakadt reá a pusztító vihar?

A gyujtató, gyilkoló ellenség előre tört. Fejzéssel döngötte már a templom vas-ajtáját. A fehérhús, fehérhajú premontrei atya reszkető kezeibe vette, utolsó forró csókot lehelt a drága ereklyére, a Madonna szobrocskára. Aztán elrejtette mélyen az oltár alá. Magához vette az Úrnak szent testét és az oltár lépcsőjén fogadta a vértanú halált...

Pár pillanat múlva pusztító lángok csaptak a magasba. Sisteregve égett, hamvadt el az oltár. Tompa zuhanással hulltak a mélybe a harangok: melyeknek érces hangja oly szépen szállt a völgyek, a sűrű erdők felett. És ahol még tegnap az

Márton: Brindizi Sz. Lőrinc győzelme Csókakőnél.

Máriabesnyő

A máriabesnyői kegytemplom és kolostor.

Úrat dicsérték, ott most a pusztulás réme ütött tanyát.

A nép pedig? Meghalt, vagy szétfutott, ki menthette életét. Nem maradt semmi más, mint gazdátlan udvar, felperzselt hajlék, üszkös gerendák.

A romba döntött templom körül hatalmas törzsű fák szökkeltek a magasba, az ég felé. Dús lombkoronájuk mint glória árasztott nyugalmat és áhítatot. A természet a tavasz, a nyár, az ős színes ruháiba vagy a tél hófehér köntösébe öltözött és hódolt tovább a Magasságbelinek, de a domb méhében elfeledten rejtőző drága kincsnek is... A sudárfák között nyári reggelen ficáncoló mókusok üzték pajkos játékukat. Ágról-ágra ugráltak, kergetőztek, míg a sűrű lombok között bujósukat játszott a napsugár. Finom lépésekkel karcsú kis özikék siettek tova. Arról pedig, hogy itt népes község állt a pusztulás előtt, már senki sem beszélt.

Történt pedig, hogy Gödöllő új ura, a már említett Grassalkovich Antal jámbor nejevel Hatvanból Gödöllőre kocsizott. Útja ott vezetett el a domb alatt, hol a százados fák mögött a régi premontrei templom romjai pihentek.

Intett, és megtorpantak a prüszkölő paripák. Megállt a négyes fogat. Kiszálltak a hintóból, felmentek a dombra. Megilletődve, masukbamélyedve álltak meg a romok között. Lelkükben egyszerre megszólalt a hang: Építsétek fel újra itt hajlékomat!

Az Úr szava volt: kétségtelen. Számukra pedig ez csak parancs lehet. Így emelkedett ki Besnyő évszázadok után ismét a feledés homályából. Sőt híressé vált messze földön egy csodálatos esemény folytán.

A nemeslelkű Grassalkovich Gödöllőre érve, hívatta kőműves mesterét. Parancsot adott a romok eltakarítására a besnyői dombon. Fidler János akkor éjtszaka álmot látott. Másnap a romok között megtalálta, amiről álmódott. Hallatlan szépségű, elefántesont Mária szobrocska került elő az őso nyomán, melyet a XI—XII. században faragott ihletett művész keze.

Márton: Jöjjetek hozzám mindnyájan!

A csodálatosan napfényre került kicsi szobrot a földesúr briliáns övvel, glóriával díszítette, művészi ezüst szekrénykébe foglaltatta és nagy tisztelettel övezte.

Azóta közel kétszáz esztendő szaladt tova az idő kerekén. A csillogó, ezer színben pompázó kicsi kegyeszobor ismét elfoglalta az oltár fölötti ősi helyét. Millióknak lett csodálat tárgya, százezreknek vigasztalója, ezreknek gyógyítója, és Besnyőnek legféltettebb drága kincse.

Kezdetben csak kis kápolnát akart Grassalkovich. De a kis szobor előtt csodálatos gyógyulások történtek, számtalan ima nyert meghallgatást, ami messze földre szétvitte a híret és nagy tömeget vonzott hamarosan Besnyőre. Ez az örvendetes fejlődés arra készítette a nemeslelkű alapítót, hogy nagy templomot és kolostort építtessen a kicsi kápolnához.

1771. július 19-én Mária Terézia sajátkezüleg írta alá az alapító bullát és nagy függő pecsétjével látta el. Az alapító pedig a kegyhely gondozását Szent Ferenc szakállas fiaira, a kapucinusokra bízta. A templom és kolostor külső arculata lényegében azóta sem változott.

Amint multak az évtizedek és századok, úgy nőtt ennek az ősi kegyhelynek híre és látogatottsága a magyar nép között. Messzi tájakról végeláthatatlan tömegek jöttek el ide. De megfordultak itt királyok, fejedelmek, főpapok, buzgó lelkek és hitükben megingott világiak is.

Máriabesnyő ismét az lett, ami valaha volt. Lényegéből mindig, mindenkinek tudott adni valamit. Sokszázezer zarándok rakta itt már le bűneinek idecipelt terhét, mosta hófehérre lelkét a kegyelem fürdőjében, és megerősödvé, megtisztulva tért vissza a mindennapi élet harcaiba, küzdelmeibe. Sokezer vergődő lélek találta itt meg békéjét, nyugalmát. Számtalan nyertek testi szenvedéseikben gyógyulást, lelki gyötrelmeikben vigasztalást.

Magyar szellemet, a történelmi magyar kereszténység szellemét vallották és hirdették mindig a besnyői atyák. Hogy ezt a szellemet még mélyebben és maradandóbban juttassuk kifejezésre, azért állítottuk bele tartományfőnök atyáinkai — P. Medgyesi Dezsővel — restaurációs gondolataink központjába az építő, országgyarapító magyar gondolatot. Ezért akartuk külön kiértékelni mindazt, ami nemzeti históriánkból erre vonatkozik.

Csókakő ostromától, hol a magyar földre először lépő kapucinus, Brindzi Szent Lőrinc vezet győzelemre a pogány török ellen a magyar sereget, egészen a magyar revízió megvalósulásáig katolikus és egészen magyar gondolkörbe illeszti a zarándokot a megújított templom. A festmények csodálatos színeiben a magyarság és kereszténység úgy ölelkezik egymással, mint mindannyiunk szívében. Csodálatosan finom, színes ablakok adják a keretet. Ha pedig leszáll az este és kigyul az ezernyi gyertyafény, ragyogó világosság tölti el a megszentelt hajlékot, mely felejthetetlen nyomot hagy a szemlélő lelkében.

Lent pedig, a kegytemplom alatt, hol az alapító Grassalkovichok alusszák álmukat, két évszázad álma bontakozik... Őkeresztény stílusú alsó templom áll művészi kiépítés alatt, mozaik-szerű festéssel, misztikus fénycsövilágítással, lurdi barlanggal, Alvernával, díszes rácozatokkal, festett ablakokkal, hogy hamarosan — mint e házban páriát ritkító —, szívet-lelket gyönyörködtető látvány lépjen be az istentiszteletek szolgálatába...

A mai megpróbáltatások nehéz idejében rendkívüli gondok kísérték törekvéseinket, míg ezt — mások szerint is — különlegesen magyar, de ugyanakkor minden ízzében keresztény-katolikus szellemű restaurálást megvalósítottuk. Ezek azonban csak megkettőzték és megacélozták a magasra tartott cél érdekében vállalt fáradozásunkat. Ebben a munkában — míg az Úr erőt és kegyelmet ad — nem is akarunk megállni, mert sok még a tennivalónk, hogy tényleg olyan legyen Máriabesnyő, amelyet a Magyarok Nagvasszonya magyar gyermekeiktől joggal megkívánhat.

Tudjuk, hogy az ő szelleme állt őrt Besnyő felett évszázadokon keresztül. Ő adott nekünk indítást. Ő irányítja felénk a jötevő szíveket.

Szívünket ezért a hála érzelme tölti el. Ajkunkra, tollunkra a hála szava kívánczik...

Az újévben erről beszél Besnyőn a hófedte erdő felett tovasuhanó téli szél. Vigye szárnyain a besnyői Szűzanya áldását magával magyar testvéreink szívébe és melegítse át különösen azoknak a lelkét, kik a messzi orosz mezőkön értünk küzdenek és kockáztatják drága magyar életüket egy boldogabb magyar jövőért.

A revízió festménye a kegytemplom mennyezetén.

Junius
1944. é.

Népünk vallási nagyjai

Egy magyar szentember: Orosz István

1838—1922.

A népiség nagy kultúrharcában a napokban új hang szólalt meg. — A már-már felekezeti célokra kisajátított vitába, most katolikus részről is beledördült egy egyszerű jász magyareMBER önéletrajza, az Emlékkönyv.*

A lehetőségek, amit e könyv nyitott a súlyosan megvádolt és félreállítani akart katolikusság előtt, felmérhetetlen. Mély hálával tartozunk Bálint Sándor egyetemi magántanárnak, aki nemcsak megmentette az elkallódástól ezt a jelentős népi értéket, hanem az Emlékkönyv kiadásával irányt mutatott a lassan-lassan megszülető katolikus népiségnek.

Orosz István
arcképe.

Orosz István akkor született, mikor a harokk vallásosság diadalmas, égeragadó, de sokban külsőséges hitét, egészen kiszorította II. József, sekrestyés király észelvű, meddő, hideg vallásossága. Szerencsére ez az áramlat nem jutott el a falvak egyszerű népéhez, vagy ha el is jutott, romboló munkájával nem ért el tökéletes eredményt. — Jászladányt, szűkebb hazáját is megkímélte ez a vész.

Edesanyja, majd mostohaanyja vezeti be a népi vallásosság eddig ismeretlen, de oly bensőségesen szép világába, melynek friss szellője jólesően csapja meg az olvasót az egész önéletrajzon át. Sorsa, életkeretei olyanok, amilyenek hazánkban több millió emberé: egyszerű zsellérsors.

Goromba apia, aki érzi fia kiszolgáltatottságát, keserves bánásmódban részesíti és sokat gúnyolja vallásossága miatt. Mindenesetre életének ezek a kezdett megpróbáltatásai vonják be, mélyítik szilárdítják meg rendkívüli hitét és jámbor lelkületét.

Keményen dolgozik, arcának verejtékével, izmainak acélosságával szerez kenyeret családjának, de szabad idejét, kifejlődött imaéletét egészen a vallás szolgálatába állítja.

Mikor az első tavaszi szél meglobogtatja a búcsúzászlókat, lelkének ellenőrizhetetlen és felmérhetetlen vágyódásától űzve, útra kel, hogy a bú-

* Egy magyar szentember. Orosz István önéletrajza. Kiadta Bálint Sándor. Franklin-társulat, Budapest, 1942.

csúсок ezreit vezesse a különböző Mária-kegyhelyekre. „Angyalcsengő” hangjával, földetlen fővel, mezítláb az országútak vándora lesz és a nép tódul utána. Életének ezek az igazi, és szinte egyetlen történései. Maga írja: „Hála a jó Istennek és a Boldogságos Szűz Anyának, Máriának, volt elég örömem a világba, mikor a szent helyeken felkerestem a csudálatos Szűz Mária képeit, hogy megláthassam, előtte imádkozhattam. Abban telt nekem minden örömem és boldogságom. Úgy éreztem magam, mikor csak a szent helyeken voltam, mintha a mennyei boldogságban lettem volna. Éhen-szoman elénekelgettem és imádkoztam. Akármelyik szent helyen megfordultam, örömben úszott a szívem”.

Nincs hazánknak olyan kegyhelye, ahol ne járt volna, sőt lelkének szent heve elviszi Rómába, Lorettóba, Mária-Zellbe.

Kiütköző egyéni emelkedettségével óriási hatással tudott lenni másokra. Mint előnékes és imádkozó, mint búcsúvezető és rendező, úgynevezett „Szentember” páratlan. Énekeit és imádságait maga költi, és hogy mennyire népi igényt elégített ki velük, mennyire a nép nyelve, gondolatvilága és ízlése szerint írt, azt tanúsítja hetvenféle imafüzetének többszáz kiadása és máig is nagy elterjedettsége.

Hatalmas benső élete néha összeütkezik az előírásokkal. Van rá eset, hogy harmincezer ember hallgatja szavát, mikor bűnbánatot hirdet és sirtatja a világot elárasztó sok bűnt. Egyszerűen, de mélyen beszél. Hatása, eredményei óriásiak.

Felkarolja, megkedvelteti a vallásos társulatok ügyét. Nagy szervezőkészségével többet megszilárdít és alapít szülőfalujában és más helyeken is. Hetvenéves korában hét-nyolc társulat gondjai nehezédnek rá, de ő mindezt szívesen vállalja Jézusért.

Szent Ferenc Atyánk Harmadik Rendjének buzgó tagja és terjesztője. Lelkiéletének több mozzanata erős ferences hatásokra utal, és maga is tetelten gyakran hivatkozik Szent Ferenc példájára.

Mindezekből nem kell azt következtetnünk, hogy Orosz István elfogult rajongó. Annyi talpraesettség, józan okosság és számítás nyilvánul meg anyagi dolgai rendezésében és a mindennapi élet apró nehézségeinek leküzdésében, hogy csodálnunk kell, miképpen tudta összeegyeztetni benső elmélyült életével.

Lassan az ő ideje is lejárt. Megöregedett és már nem mehetett többé a búcsúkra. Öregsége szép, gondtalan volt, de erejének állandó fogyása, néha szomorúvá tette őt. „Az öregség megfosztott a szent helvekről, de azért gondolatommal még most is felkeresem, meglátogatom az én kedves, mennyei Szent Anyámnak, a Boldogságos Szűz Máriának csudatévő szent képeit. Mikor ezt meg gondolom, sírok, hogy már most nem tehetem, hogy testi szememmel meglássam. Kedves fiatalok, arra intelkek benneteket, hogy míg fiatalok vagytok, igyekezzetek sok jó tenni, Istennek és Boldogságos Szűz Máriának szolgálni, szent helyeket látogatni, Isten házába, a templomba járni, szentmiséket hallgatni, másokkal jót tenni, buzgón imád-

kozni, mert ha megöregszetek, a világ elhagy benneteket. Nem tik hagyjátok el a világot, hanem az hogy el benneteket, sőt annyira megutál a világ, hogy még másokkal is megutáltat benneteket. Mert mikor már öreg az ember, nem tud Istennek jól szolgálni, gyengül még az elméje is. Sokszor azt sem tudja, hol mondotta imádságát. De azért meg kell nyugodni Isten akaratján, azon kell kérni, adjon békétürést, egykor mennyei boldogságot és a hervadhatatlan dicsőség koronáját".

Lelke ekkor már a lélek magasságaiban jár. Szinte csak imából él és a halálra készülők révült örömeivel írja és kéri Istent: „Uram Jézus jöjj el, Uram Jézus jöjj el, hozd el nekem a boldog órát, fogadj be szent színed látására a mennyei boldogságra, hol téged leborulva imádjalak az én Szűzanyámmal, a Boldogságos Szűz Máriával és

minden szentekkel együtt. Engedd, úgylegyen, amen".

Ezt a hön óhajtott végső áment a Jó Isten háromévi betegeskedés után 1922 Szeplőtelen Fogantatás napján mondta ki és vette magához. Sirját Jászladyban egyszerű fakereszt jelöli.

* * *

Orosz István nem volt szent, mert hiányzik belőle a hősiesség, tervszerű törekvés, vannak nagyon anyagias oldalai, gyarlóságai, — mégis élete ragyogó példája annak, hogy szinte különösebb segítség nélkül mennyire át tudják hatni és alakítani, felmagasztosítani a legegyszerűbb embert is vallásunk tanai. Hála Istennek, Orosz István példája nem egyedülálló.

A vallásos szertartások gyakorlására rendelt helyiségek stb. büntetőjogi védelme.

Írta: Dr. Schrotti Sebestyén budapesti kir. járásbíró.

Nemrég az egyik vidéki faluban történt. A római katolikus vallású hívők vallásossága a templomban lévő Mária-szobrot mindenféle kegytárggyal, fogadalmi emléktáblával díszítette fel. A templom-látogatók így juttatták kifejezésre már hosszabb időn keresztül Szűz Mária iránti tiszteletüket. 1942. év tavaszán a falu új plébánost kapott. A plébános egyik nap a Mária-szoborról eltávolította az összes kegytárgyakat, emléktáblákat. Mídon a templombajövő emberek ezt látták, több asszony nemetszésének, méltatlankodásának hangos szavakkal adott kifejezést. Ebből a hangoskodásból botrány keletkezett. Az esetről tudomást szerzett a csendőrség, amely az ügyet kivizsgálta, majd továbbította a legközelebbi bírósághoz.

A bíróság a vádlottak padjára kerülő asszonyokat eljárásuk miatt elítélte.

Kérdezhető valaki, miért? Hisz ezek vallásos asszonyok voltak, akik nem akartak a törvénnyel szembeelkezni.

Hogy e kérdést és a bírói döntést könnyebben megérthessük, vizsgáljuk meg a magyar büntetőtörvénykönyvet, vajon nem tartalmaz-e ilyen esetre vonatkozó szakaszt.

A büntetőtörvénykönyv 191. §-a a következőket mondja: „Vétséget követ el és hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő, aki az állam által elismert vallás szertartásai gyakorlatára rendelt helyiségben nyilvánosan botrányt követ el, vagy a vallási tiszteletnek tárgyát, — vagy oly tárgyakat, melyek a szertartások végzésére rendezték, a szertartásra rendelt helyiségben, — vagy bár azon kívül, de a vallásos szertartás alkalmával, tettel, vagy botrányos szavakkal meggyaláz".

Ez a szakasz több cselekményt foglal magában. Bünteti a vallásos szertartások gyakorlatára rendelt helyiségben elkövetett botrányt; bünteti továbbá a vallási tisztelet tárgyainak, vagy a szertartások végzésére rendelt tárgyaknak a szertartásra rendelt helyiségben, vagy a vallásos szertartás alkalmával a szertartásra rendelt helyiségben kívül való meggyalázását.

Az első esetben az elkövetés helve csak a vallás szertartásainak gyakorlatára rendelt helyiség. Ez a helyiség azonban nemcsak a templom lehet, hanem minden még időleges használatra berendezett helyiség is.

A törvény szerint ezt a bűncselekményt az követi el, aki a fenti helyiség valamelyikében nyilvánosan botrányt okoz. Vagyis nyilvánosan olyan cselekményt követ el, amely több, meg nem határozott számú személy vallásos érzületét sérti. Az üres templomban elkövetett botrányt, ha nyilvánosságra nem kerül, e szakasz alá nem vonhatjuk.

A második cselekmény a vallási tisztelet tárgyai ellen követhető el.

A vallási tisztelet legfőbb tárgya az Isten; Isten

ellen intézett nyilvános meggyalázás azonban istenkáromlás és a büntetőtörvénykönyv 190-ik §-a külön bűncselekményként bünteti. A jelen szakasz a vallási tisztelet egyéb tárgyaira terjed ki, mint pl. Szűz Mária, a szentek, a szentségek, stb. Ezek a tárgyak csak annyiban részesülnek büntetőjogi védelemben, amennyiben jelképesen pld. képek, vagy szobrok alakjában, vagy zászlókon testi dolgok gyanánt jelentkeznek.

A harmadik cselekmény a vallási szertartások végzésére rendelt tárgyak ellen követhető el. Ezeket a tárgyakat a szertartások végzése alkalmával szokták használni; ilyenek pld. az oltárok, a szentségtartók, kelyhek.

A vallási tisztelet és a vallási szertartás tárgyainak meggyalázása tettel vagy botrányos szavakkal történhetik.

E cselekményt kétféle módon lehet elkövetni. Az egyik mód az, hogy valaki az ilyen tárgyakat „a szertartásra rendelt helyiségben" gyalázza meg; ebben az esetben nem szükséges, hogy a gyalázás a szertartás alatt történjék.

A másik mód pedig az, hogy valaki „a szertartásra rendelt helyiségen kívül, de a vallásos szertartás alkalmával" gyalázza meg a kérdéses tárgyakat.

A törvény itt nem kívánja meg a nyilvánosságot, s a közbotrány okozását; csupán „tettel vagy botrányos szavakkal" való meggyalázást kíván.

A jelen szakaszt kiegészíti a kihágási büntetőtörvénykönyv 51. §-a és a jelen törvény 420. §-a.

A kihágási büntetőtörvénykönyv 51. §-a az útmenti keresztfaikat, szobrokat, szentképeket részesíti büntetőjogi védelemben. Ebben az esetben vallási tiszteletre vagy szertartásokra rendelt olyan tárgyak meggyalázásáról van szó, amelyek a hívők vallásos tiszteletének már átadottak, de a szertartásra rendelt helyiségen kívül vannak elhelyezve.

A jelen törvény 420. §-a szerint pedig vagyonroncsolást követ el, aki a vallási szertartásra rendelt épületet vagy más tárgyat jogtalanul megrongál, elpusztít, vagy megsemmisít.

A vallásos szertartások gyakorlatára rendelt helyiségben mindig a helyhez méltó magatartást kell tanúsítani; olyat, amely mások vallásos érzületét nem bántja, nem sérti. A fenti esetben az asszonyok felháborodásának oka az a körülmény, hogy vallásos érzületükben sértve érezték magukat. Efeletti felháborodásuknak azonban az Isten házában hangoskodás útján, botrányt okozó módon nem adhattak kifejezést. Ep a méltatlankodásnak ez a formája az, ami egyrészt a templom méltóságát, másrészt az ott jelenlevő hívők vallásos érzületét sértette. Az asszonyok e magatartása tehát a törvény értelmében büntetést vont maga után.

Népünk ajkáról:

A Lurdi Szűzanya jelenésének leírása

egy kedveli búcsúénekekben

Érzelmes, gyengéd áhitat ömlik el az egész éneken. Az egyszerű verses történetet is kenettel és könnyel hatja át népünk vallási költészete. Mindenütt ismerik ezt az éneket.

Nézzünk égre, jön Mária,
Itt van a kegyelem-óra.
Szólt a mennyország harangja,
Üdvözlégy, szép Szűz Mária!
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
A lurdesi barlang gyöngye.

A lurdesi barlang völgye,
Mennyei fényvel van telve,
Ott ragyog a Szűz Mária,
Angyaloknak királméja.
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
Lurdesi Szűz, egek gyöngye!

Kis Bernadett megy sietve,
Olvadó-imát rébegve.
Elváltozott drága arca,
Vigadott az angyalokkal.
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
Lurdesi Szűz, egek gyöngye!

Mondja a Szűz Bernadettnek,
Lépjél hozzám most közelebb,
Egy nagy titok téged illet:
Mennyországban lesz a helyed.
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
Lurdesi Szűz, egek gyöngye!

Oh, te szép Szűz, drága alak,
Kisded szívvel magasztallak,
Mondd meg nekem szent nevedet,
Hogy szívemből köszöntselek.
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
Lurdesi Szűz, egek gyöngye!

Én vagyok az égi Anyád,
Szeplőtelen fogantatás.
Égi Anyám, Szűz Mária,
Vigy el veled, Jézus Anyja.
Üdvözlégy, Szent Anna kincse,
Lurdesi Szűz, egek gyöngye!

Kedves Anyám, égi virág,
Hadd ismerjen ez a világ!
Virágozz a vadrózsa,
Mert te vagy a Szűz Mária.
Szeplőtelen fogantatás,
Üdvözlőjön egész világ!

Eltűnt a fényes látomás,
Kis Bernadett most sírdogál.
Jaj, de szép volt ez az alak,
Kit a szívem mindig óhajt.
Éz volt az az aranyrózsa,
Szeplőtelen Szűz Mária!

Másnap ismét elsietett,
Kis Bernadett barlanghoz ment.
Aransugár körülfogta,
Buzgó imáját mondotta:
Jöjj el, jöjj el, Szűz Mária,
Bűnbánóknak édesanyja!

Leszállt hozzá Szűz Mária,
Szólt gyönyörű égi hanggal:
Zengjed, Áve, Szűz Mária,
Bűnösöknek pártfogója.
Én vagyok az égi anyád,
Szeplőtelen fogantatás!

Ez a hely itt szent fog lenni,
Kösziklából víz fog jönni,
Itt betegek meggyógyulnak,
Vakok némák szólást kapnak.
Égi anyám, Szűz Mária,
Vigy el veled, Jézus Anyja!

Szervezzük meg február hónapra országszerte a lurdi ájtatosságot! Ahol nem templomban végzik a szent kilencedet, úgy járnak, ahogy a szálláskeresés ájtatosságával mentek házról-házra. Ahol pedig társulati ház van, vagy az előimádkozó lakásán végzik a közös imákat és énekeket, tartsák meg eddigi szokásaikat. A régi és sokban elavult és érthetetlen szövegek helyébe, a Magyar Barát javított, szép imáit és énekeit használjuk fel!

Orosz István beköszöntő éneke a besnyői Szűzanyához

Igy írja le Orosz István az ének keletkezését:
Útközben azon is törtem a fejem,
hogy ha beérünk Mária-Besnyőre.

Köszöntünk, szép Szűz Mária,
Besnyőnek ékes csillaga,
Aki ide hozzád jöttünk,
Képed előtt térdepelünk.

Oh de nagy örömben vagyunk,
Hogy téged itt megláthattunk,
Oh Mária, édes anyánk,
Szent Áldásod adjad reánk.

Fordítsd szemünket hozzánk,
Oh szerelmes édes anyánk,
Hogy beteljük ádásiddal,
Gyönyörű szent látásoddal.

Kedves a te szent illatod,
Fénylik a te édes arcod
Ezen ékes szép templomban,
Mária-Besnyő pusztában.

Régtől fogva itt bűndöklesz,
Jézus szent Fiaddal fénylesz:
Ezen magas hegy tetején,
Besnyőnek ékes mezején.

eszembe jutott, egy papírra ceruzával mindég leírtam. Végre elkészítettem és egy este, ahol hálunk, letisztáztam, mely így kezdődött:

Üdvözlünk, kedves Szűzanya,
Szentséges szép Szűz Mária,
Tőlünk ezerszer áldott légy,
Minket szent kegyelmedbe végy.

Majd ha egykoron kimúlunk,
Túl a siron égbe jutunk,
Engedd, oh szép Szűz Mária,
Veled álljunk egy bokorba, amen.

(Bálint S.: Egy magyar szent ember c. kötetéből.)

A pápák történelmi távlatban

P. Schrotty Pál, O. F. M.

(Folytatás).

I. Szent Malachiás Püspök jövendölései.

A több százezer ember, aki a jelenlegi Szent-
atya megválasztására és megkoronáztatására az
Örök Városba özönlött, nagy érdeklődéssel kérdez-
te a rómaiaktól, vajjon milyen nevet fog választani
az új Pápa és mit jövendöl róla Szent Malachiás.
irországi püspök? Magam is gyakran igyekeztem
megfelelni a kérdezősködőknek.

Tudjuk, hogy már évszázadok óta minden Pá-
pának a rendes nevén kívül még egy jellegzetes
nevet adnak Szent Malachiás püspök jövendöléséi-
ből. Mik ezek a jövendölések? Van-e történelmi
értékük? Szent Malachiás püspöktől származnak-e?
És tényleg ráillenek-e az egyes Pápákra, vagy csak
erőltetett magyarázat révén alkalmazhatók reájuk
némileg?

Malachiás, armaghi püspök. 1094. évben szüle-
tett Írországbán, amelynek vallási és erkölcsi re-
formátora volt. 1129-ben elfoglalta Armagh érseki
székét, 1148-ban leköszönt és visszavonult. Rómába
menet megbarátkozott Clairvaux-ban Szent Ber-
náttal, akinek karjaiban, hazafelé térve az Örök
Városból, meghalt.

Neve alatt került forgalomba a „Pápákról szóló
jövendölések” című irat, amely 111 rövid mon-
dásban jellemzi a leendő Pápákat 1143-tól a világ
végéig.

Az irat hitelességét a legkiválóbb történetírók
többféle okból kétségbevonják. Ilyenek:

1. Krisztus világosan mondja, hogy se az apos-
tolo, se követői nem tudják a világ végét. A jö-
vendölések ellenben állítják, hogy az utolsó Pápa
II. Péter, a világ végén ül Szent Péter trónján.

2. A jövendölések 8 ellenpápát is fel vesznek
a Pápák sorrendjébe, ami nyilván nem egyeztet-
hető össze a jövendölések igazmondó-jellegével.

3. Szent Bernát, Malachiás barátja, sehol sem
említi ezeket a jövendöléseket, pedig lélektani va-
lóságosság, hogy elmondta volna neki, halála előtt.

4. Először 1595-ben hallunk a jövendölésekről
Wion Arnold bencéstől, aki minden evéb meg-
jegyzés nélkül. Szent Malachiásnak tulajdonítja
azokat. Nagyon érdekes, hogy 1143-tól 1590-ig
meglehetősen sémán ráillenek ezek a mondások a
Pápákra; ettől az időtől kezdve azonban csak er-
szakos magyarázattal. Ezt Pastor, a Pápák híres
történetírója állapítja meg.

Ebben az időben élt Ceccarelli di Bevagna,
minden időknek egyik legügvesebb okmányhami-
sitója, akinek koholt írásaival tele vannak a kö-
zép-kori levéltárak. Pastor is neki tulajdonítja eze-
ket a „Jövendöléseket.”

Visszafelé nézve, könnyen megállapítható
a már szereplő Pápák jellegzetes vonását, de előre
már nehezen tudta megmondani, mert hát nem
volt próféta.

II. Ellenpápák.

Az Egyház magas szenátusában a Pápát vá-
lasztó bíbornoki testületben igen gyakran örvé-
nyesült a két évezredek történelem folyamán az em-
beri gyarlóságnak minden formája. A legszomorú-
bak egyike a pártütés, amelynek kezdeményezői
és hordozói nem rendelkeztek annyi erkölcsi erő-
vel, hogy a Pápaválasztásnál a többség akaratá-

nak alávéssék magukat, hanem lobogó szenvedély-
től vezetettve, merénylő kézzel belenyultak az
Anyaszentegyház Krisztus-akarta egységébe és a
féktelen gögnek, kevélységnek és elvakultságnak
szabad folyást engedve, ideig-óráig a pusztulás ör-
vénye felé sodorták Szent Péter hajóját. Nem elé-
gedtek meg a többség által megválasztott Pápának
el nem ismerésével, hanem soraikból külön jelöl-
tet állítottak, akit azután a maguk részéről a Pápa
minden hatalmával felruháztak és a legtöbb eset-
ben önző céljaik érdekében alaposan kihasználtak.

Azokat az egyházi férfiakat tehát, akik a tör-
vényesen megválasztott Pápával szembehelyezked-
ve, a pápaválasztó bíbornoki testület pártütő töre-
déke által jogtalanul az Egyház fejévé választat-
ták magukat, ellenpápának nevezzük.

Moroni, a Pápák történetének egyik legkivá-
lóbb megírója 41-re teszi a számukat. Az első el-
lenpápa Noviciánusz volt, a harmadik század más-
odik felében. Az utolsó, V. Félix, a 15-ik század
első felében (1439).

Az egyháztörténelem első évezredében 18 el-
lenpápa lépett fel. 1000-tól 1439-ig ellenben 23
1439-től máig nem volt ellenpápa.

III. Eretnekek.

Szent Péter óta minden pápa halálos komoly-
sággal és megalkuvást nem ismerő elszántsággal
síkra szállt az emberiség örökértékű elvei mellett
és titáni erővel védte életük árán is nem egy-
szer szent vallásunk felemelő, erősítő és vigasztaló
tanait minden ellenségével szemben. Jól tudták,
hogy e földi életben szinte elkerülhetetlen a jó és
rossz közti harc, amelynek folyamán a téveszmék
gyilkos vihara végigszárgul az igazságnak örök
fényben és világosságban ragyogó országán. Meg-
menteni a gondjaira bízott lelkeket az élet min-
den kegyetlen háborúságán át az örök életre, volt
működésük alapja, központja és koronája, és Is-
tentől nyert elhivatottságuk tulajdonképeni ér-
telme.

Nemcsak a legkiválóbb hívők hosszú sora is-
merte el a Pápáknak e téren szerzett elévülhetet-
len érdemeit, hanem az Egyházon kívülállóknak
legjobbjai is hervadhatatlan korszorúkat fontak min-
den században az Anyaszentegyház homloka körül
ezért a halhatatlan tetteért.

A konvertitáknak legértékesebb és kimagasló
egyéniségeit javarészt a Pápáknak ez a csodálatra-
mértő szüntelen kiállása a Krisztus örök igazsága

A „népiség” nem eszmét és pörgékalapot jelent,
mint a népszínművek gondolták: nem tájszólást és
paraszi beszédet, káromkodást és köpködést, mint
a Göre-féle ábrázolás csúfolja, nem is pusztán az
író életformáját és műveltségi szintjének alulmara-
dottságát. A népműveltséget ne tévesszük össze a
technikummal. A népiség egész műveltséget je-
lent a maga szintjén. Egész műveltséget, mely a
kultúra minden ágát szerresen magába foglalja: hi-
tet, vallást, erkölcsöt, gazdasági, technikai, irodalmi
műveltséget, zenét, éneket, drámát. Szóval teljes
életformát. De az életforma működése mindig a lélek.
Népiségről csak akkor beszélhetünk, ha van még
élő lélek.

(Kühár Flóris O. S. B.)

Június:
1944. é.

mellett, a lelkekért vívott élet-halálharca vezette vissza, haza az Anyaszentegyházba. Leírhatatlan az a küszködés és vergődés, amelyben égve gyötrődnek azok a nemes lelkek, akik keresve még nem találtak haza, de leírhatatlan az a boldogság is, ami osztályrészük, ha a lelkük legmélyebb alapjáig való megrendülésének hullámai lecsendesednek itthon, az Anyaszentegyház kebelén.

Az Egyháztörténelemnek sötét lapjaihoz tartoznak azok az idők, amelyekben a hitigazságokat megtámadó férfiak léptek fel. Feladatukat nemcsak az Anyaszentegyház tanította igazságok kétségbevonásában látták, hanem más, az Egyház tanításától eltérő tételek felállításában. A léleknek kettéhasítása, az igazságtól való megfosztása egyszerű és helyébe a tévtannak beplántálása másrészt — ez a nagy bűne a téves tanok hirdetőinek!

Szorosan vett tévtant, mint rendszert értve ezt a szót, az egyháztörténelem 57-et sorol fel, és pedig az első századtól a 16-ig, vagyis Luther Márton felépéséig.

Ez a megállapítás nem tagadja a későbbi idők folyamán keletkezett téves tanok hirdetését, csak le akarja szögezni, hogy a 16-ik században fellépett vallásújítók kezdeményezése mint szorosan vett rendszer jellemezhető. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy a modern idők vallási elfajulásai sokak szerint a reformáció talajából merítik életerejüket. Így tehát ebből a szempontból is lezárható Luther fellépésével a hitújítási rendszerek korszaka.

Az említett 57 eretnecség századok szerint a következőképpen oszlik meg:

Az első keresztényszázadban 7 eretnecség támadt; a másodikban 14; a harmadikban ismét 7; a negyedikben 5, a hatodikban 1 (Eutichianizmus és kiágazásai); a hetedikben 2; a nyolcadikban a képtrombolók; a kilencedikben Phocius, a keleti egyházszakadás; a tizedikben Berengár veszedelmes tévtana; a tizenkettedikben 4, a tizenharmadikban 3; a tizennegyedikben Wicleff; a tizenötödikben Huss; a tizenhatodikban Luther, Zwingli, Calvin.

Szentestén a Jászságban.

P. Hajnal Agoston, O. F. M.

Elnézem megszívadt arcukat. Már csak szemük tüze világít. Valahogy, mintha pislákolna csak bennük az élet. Épen most fejezték be a ma esti századik Üdvözlégyet.

— Aztán miért is végzik ezt, kedves Mama — kérdeztem halkán egyiküket. Mert velük csak halkán beszélhet még a barát is. Szép lassan, akkuratúsosan emeli rám mélytűző szemét s mikor látja, hogy közülük való vagyok, elkezdti öreg, reszketős hangján:

— Kedves Atyám! Háromezer Üdvözlégyet végzünk az adventi szent időben a Szűz Anya tisztelére.

— Aztán ez a sok jó mama itt mind ezt végzi?

— Igen, mert ezek a Rózsakoszorú tagjai.

— Hát ez meg micsoda?

Erre aztán fölkel az én kedves mamám s az asztalához hív. Az asztalon hatalmas rózsafüzér. Körülte — a tíz tized körül — tíz öreg néni. Ezek a rózsakoszorú tagjai. Mindegyik elvégzi a maga tíz Üdvözlégyét, közben-közben még énekelnek is hozzá.

Estefelé járt már az idő. A kályha pattogó tüze megvilágította munkában öregedett arcukat. Mélyen ülő szemük befelé néző tekintettel figyelte a Rózsakoszorú tüztől vörösített szemeit. Hálás tekintettel néztek föl, amikor kimentem a nagy, búhoskemencés szobából.

Az útra még kihallatszott esteli énekük, amivel ájtatosságukat zárták:

Dicsértessék Jézus Krisztus
adj jó éjtszakát,
Add meg a te híveidnek
mennyei országos szép álmát
Míg feljön a piros hajnal,
vigyázzon ránk az őrangyal
égi karokkal.
Szűz Mária küldje hozzánk
Órzó Angyalát,
oh adj, Jézus, mindnyájunknak
csendes, boldog éjtszakát...

Egy másik házból kihallatszott egy ősi, régi dallam, amit még öreganyáink öreganyjai mint unokák kaptak ősi hagyományként öreganyjaiktól. Valami ősi keleti levegő csapott meg, amikor beléptem ájtatoskodó környezetükbe. Minden áhitatuk odatapadt egy egyszerű, igénytelen kis szobrocskához, a Szentcsalád szobrához. Amikor beléptem, kitörő örömmel fogadtak. A ház ura és felesége Szent Erzsébet megindult szavaival fordult felém:

— Hogy lehet az, hogy a mi Urunk szolgálja jön be hozzám?...

Körül a bociszemű gyermeksereg áhitatos tisztelettel nézett föl rám és éreztem abban a pillanatban, hogy a mi magyar népünk elszakíthatatlan Istenétől és Egyházától és gyermeki ragaszkodással tiszteli legörebbjétől legapróbbjáiig papjaiban Isten szolgáit.

Megáldottam a szentcsalád-ájtatosság befejezéseül mindnyájukat.

És mindannyian, nép és papja, fölemelő, boldog érzéssel készültünk Szent Karácsony ünnepére...

Müller: A Szentcsalád.

FERENCES SZEMMEL

Két szerzetesrend egyetemes rendfőnökének halálát gyászoljuk. Az egyik Prezerdiecki Pius, a Pálosrend generális perjele, az ősi magyar szerzetesrend nagy műveltségű, széleslátókörű, és hozzánk, magyarokhoz is rokonszenves atyja. A másik Ledochowski Ladomer, a Jézusársaság általános rendfőnöke. Őszinte szívvel veszünk részt a két kiváló és nagymúltú szerzetes gyászában és ajánljuk kedves Olvasóink imájába a két szerzeteselőjáró lelki üdvét! Nyugodjanak békében!

Népi programmal indul útjára a Magyar Barát idei évfolyama. Amikor népi vallásosságot tűzünk lapunk zászlajára, egy pillanatig sem feledkezzünk meg arról, hogy népünk vallási életének formái a magyar lélek született keretei, és így a természeti vallásosságnak népünk jelleméből fakadó megnyilatkozása. Amikor ezeket a természeti alapokat különösebben sürgetjük, mindig szem előtt tartjuk azt a többletet, amelyet a néplelek alapjaira építenünk kell és mindannyiszor a kinyilatkoztatás nyújtotta hitigazságok és erkölcsi elvek fokozottabb befogadására készítjük elő a lelkeket. Tehát a népi vallásosságot pozitív katolikus tartalommal akarjuk áthatni és a magyar vallásos lelkületet az evangélium hordozására alkalmassá tenni.

Első feladatunk tehát a keresztény tanítás alkalmazása népünk lelkéhez. A néplelek kutatása csak alap ahhoz, hogy felismerjük kereszténység mélyebb átélésének feltételeit és a tan épységének megőrzésével tudjuk a magyar lélekbe ültetni és belőle kivirágoztatni. Nem rekedünk meg az eddigi eredményeknél, hanem tervszerűen tovább fejlesztjük népünk vallási életét és lelkébe oltjuk napjaink időszzerű ájtosságait, hitéletünk mai mozgatóit és az erkölcsi élet mai követelményeit. Tehát az Oltáriszentség iránt való tisztelet, vagy mondjuk, Krisztus Királyságának ünneplése ép úgy területünk, mint a keresztény család megújítása pl. a szálláskeresés szokásának terjesztésével.

Hős honvédeink áldozatába lapunk olvasói és a világírendi testvérek példás buzgalommal kapcsolódnak. A Magyar Barát csaknem ezer példányban viszi a haza hitét és lelkét idegenben harcoló katonáinknak. Megható levelek tanuskodnak arról, hogy vizaszt és szeretetet jelent minden sorunk a lövészárkok vitézeinek ép úgy, mint a honvédkórházak sebesültjeinek. A renditestvérek szerzte az országban gyűjtöttek, ünnepeleket rendeztek a Vörös Kereszt javára. Az imában pedig ki-

fogyhatatlanok. Kilencedek és egyéb jócselekedetek százezrei járnak közbe a Mindenhatónál a háború győzelmes befejezéseért és a világ békéjéért. A szűcsényi testvérek pl. minden költségtől tartózkodtak és pénzüket részben élő és elhunyt hőseinkért szentmisére, részben pedig a Magyar Barát honvéd-akciójának céljaira fordították. Példájuk világitson a többi rendi községeknek is!

„Az Egység Útja“ a címe P. Kőnig Kelemen, O. F. M. új folyóiratának. A protestáns és a katolikus keresztények egyesítésének a szolgálatába áll. Annyi sebet ütött a nemzeten, a társadalmon, a családban, s különösen Krisztus varratlan köntösén a hitújítás. Nem is tudjuk megérteni, miért volt erre szükség? Nem is adott rá feleletet négy száz év óta senki sem. Titok maradt. A szellem történelmének legnagyobb titka. Az új lap sem akarja megoldani a rejtélyt, hanem az értelemmel sokkal mélyebb forrásokból fakadó érzelmi szálakkal, a szeretetnek aranyfonalával akarja egybefogni a szétszakadt kereszténységet. Ebben a szent munkában mindannyian vegyük ki a magunk részét! Ha az imatábor és a folvóirat toborzó-íve bekopogtat hozzád, teljesítsd kötelességedet!

Éj sötétje a magyar rónán

Az asszony dolgos keze most öbeomlott.
Napestig varrta szegény foltra a foltot.
Nyolcra járt az idő s minden fényt kioltott.
Munkája félbe, de eltette kosárba,
Munka vigasztalja, aki nagyon árva,
Ének gondolatja messze fiánál van
és — keresztje? — Hős urának a fejfája.

Arnyok van a rónán. Házikók sűrűje
ablakszemét behuntyja, bujik gyermek, szüle
az éjnek szárnya alá némán egybegyűlve.
Jó munka után vesz öbe a jó álom!
Tudja azt a honvédanya: a haláron
az ő fia van parancsal, hogy őrt álljon!
Áll is ott keményen, mint a bevett cövek,
hej, de jó szülője, bár a teste öreg,
aggódó lelkével csak utána liheg.
A nagy feszületnél a mécs is elolvult,
mégis lát egy fényt, mely fiát takarja:
zöld ágai csodaképen mind ragvognak.
„Uram, karácsonfát hullajtasz az égből?
Hogyan fér el itt ez a szobánkon bévűl?”
Hol sír, hol nevet, a szépségtől már szédül!
A fán gyémántforma tisztavízű csöppek...
mennyei csillagok bennök megfürödnek,
énekes angyalok köztük bujnak-szöknék!

Egy fényár a szoba, fönnszágú csillár.
verdeső anyaszív láthatatlan létrán
kűszik fiát látni s a könnye el nem áll!
Mosolyog, remeg is, örömet se bírja,
fiát a fa alatt már meg is pillantja,
amint melle feszül — s a fegyverét fölkapja!!!
Dördülnek a hegyek — „Jézus segíts! — löttek!”

Megtorpan az álom — az olvasó csörren —
fehér hóhullásban az ablak megzörren.
Fehérlik a róna, a munka szaporább,
söprögetést, sütés-főzést meg nem unják,
fénylik a sok ablak, világít a nyílt táj,
csöndesen, miként a hóhullás — itt az Est!
Az Ünnepe! — Ki áll az ájtóban egyenes?
gyönyör és riadás... „Anyám, ne reszkessen!”
„Dicsértessék Jézus! — Nezze — sebem egyse!
Mit fél Ides, hát nem vagyok öreg peckes?”
„Gyerekem, honnan a fényoag kezeibe?”
Azt bizony nem én törtém. Oszk má csodália?
Igaz, nincs senkinek ily hadi zsákmánya!
Minapába én helyettem ezt trafálta
egy alamuszi muzika

(No csakhogy megölel már ides jó Anyuska!)

1942. karácsonya.

Írta: Czirákné Bock Gizella.

Június:
1944. é.

Üzenet a Don partjáról

Jézuska a Don partján.

A kazáni Szent Szűz kegyképének másolata. Magyar katonák találták egy oroszországi templom pincéjében.

Röviddel ez előtt még mindnyájan azt hittük, vagy inkább reméltük, hogy a szent estén, mint boldog gyermek, Szeretteink körében lehetünk örömben, boldogságban. De nem így történt. Hiába várt a szerető, hűséges feleség, az aggódó Édesanya, a jó gyermek és kis leányka, hiába számolták, hányat alszunk és jön haza az Édesapa és a Jézuska. Ők, Jézuska és Édesapa most egymástól elválaszthatatlanok. Az Édesapa most azért harcol, hogy azon a földön ragyogjon föl a betlehem-i csillag, ahol felrúgták a kis Jézuska jászolyát, ahonnan elűzték az Istent, templomait lerombolták, megcsúfolták és nem volt hely, nem volt szív a végtelen orosz földön, ahol a Jézuska megpihenhetett, megnyugodhatott volna.

Lázás készülődés: az egész vonalon egyelőre csönd van és a szent estére készülődik a magyar honvédség. A nem föltétlen szükséges dolgok félbemaradnak és tisztulnak a magyar honvédszívek. A főtisztelendő tábori lelki atya egész délután várja szeretettel, türelemmel az összetört honvédtestvéreket, hogy új erőt és vigaszt öntsön szíveikbe a szent estén, hogy megtisztult szívvel és boldogan áldhassák a földreszállt isteni Kisdedet. Hogy a szívet és észet, a józan magyar ésszel megegyezésre bírja a szerető szívet, mely akarva, nem akarva, parancs ide, parancs oda a szeretet érzelmében, lélekben mégis Szeretteik körébe, mégis hazaszáll. Lélekben látja az édes, melog otthon a szent estén a karácsonyfa alatt, énekelve és

imádkozva látják a lehulló könyveket is Szeretteik, feleségeik, gyermekeik szeméből.

De a szeretet nem ismer akadályt, határt, több ezer kilométeres távolságot, mert sokunknak megérkezett otthonról a sok szeretettel elkészített és elküldött csomag, megemlékezések rózsaszínű táborilapja és a kedves karácsonyi üdvözlőlap. Mindezen aprólékos örömeket betetőzte, maga a szeretet isteni Kisdede, a Jézuska a szent áldozásban. Az idén, itt a fronton este fél 6 órai kezdettel tartottuk meg éjfél helyett a szentmisét. Kedves volt, szép volt. A szép karácsonyi énekekkel és a szalmatetős, rozoga orosz házakban felállított és feldíszített karácsonyfákkal próbáltuk idevarázsolni a magyar karácsonyt. De ez azért nem zárta ki azt, hogy a szentmise után, a Leánder testvér derékszíj, tölténytáska és puskával, készültségbe, járőrbe menjen szolgálatot teljesíteni a szent estén, a szent éjjelen. De szépen összefér ez itt a fronton, mert ööretette, az Isten országáért, az ő békéjéért, és Európa boldogulásáért folyik a harc, a küzdelem.

Ezért kitartást parancsol az ész és legyenek boldogok azok is otthon, akinek drága férje, gyermeke, kedvese, jegyese itt küzd azért, hogy a Jézuskának itt is, a végtelen orosz földön is legyen majd helye, karácsonya a 25 éves advent után.

Egyébként az összes bajtársam nevében köszönöm a sok jóságos szeretetet, a buzgó imákat, úgy szeretett rendtársaim, mint a kedves ismerősök és jó hívek részéről, mellyel ezt az orosz fronti karácsonyunkat is kedvessé, meleggé, szentté tették.

Kegyelmekben gazdag és békésebb újesztendőt is kívánok ezuttal szeretett jó rendi Előljáróimnak és a szeretet jó rendi testvéreimnek, édesanyimnak, minden magyar honvéd otthoni szeretteinek és a Magyar Barát szerkesztőségének és olvasótáborának.

Sok ferences és honvédtestvéri szeretettel:

Leánder testvér 254/50.

**Kedves Magyar Barát
Olvasótábor!**

Jól eső érzés volt értesülni arról, hogy míg mi itt messze messze az istentelenek földjén a kereszt jegyében Krisztus ki-

ráltságáért küzdünk, vérünket hullatva, addig odahaza ájtatos imáitokkal ostromoljátok értünk Jézus Szent Szívét. A harc kemény, de a győzelem biztos, mert a cél szent. Tudom, e szent cél érdekében száll imátok az Úr zsámolyához, mely minden keresztény ember érdeke. Kérlek Benneteket, mikor a Mi atyánk e szakaszához értek, hogy „Jöjjön el a Te országod” fokozottabb szeretettel gondolatokat ránk, a „Regnum Mariánum”-nak szenvedő fiaira. Rendületlenül bizom, hogy eljön az Ő országa és sem a mi szenvedésünk, sem a Ti imátok nem volt hiába. Továbbra is ostromoljátok az eget és kérjétek a drága jó Szűzanyát, hogy irgalmas szeretettel kísérje lépteinket a drága magyar vért vegye szentséges kezeibe és mutassa be drága szent Fiának zálogául annak, hogy mi — magyarok is, vérüket hullatva s ha kell halálunkkal is Krisztus országát akarjuk. Hálásan köszönöm az összes magyar honvédek nevében imáitokat. Továbbra is buzgó imáitokba ajánlva magam és kedves honvéd bajtársaim. Maradok szent hitünk és drága magyar hazánk mindig hűséges gyermeke:

Oroszország, 1942. XII. 22-én.

Balázs Ferenc honv. 230/59.

254 50. Tábori posta üzeni:

Akiknek szeretett férje, gyermeke, kedvese ez alatt a tábori szám alatt teljesít katonai szolgálatot és csak most kapja első ízben a M. B.-t, csak fogadja be szeretettel és ne küldje vissza, mert egy évre el van intézve az előfizetése. Csak olvassák szeretettel és legyen lelkük édes barátja, a M. Barát folyóirat és Szent Ferenc szellemében lépjünk az istenszeretet útjára és szolgáljuk Istent igaz keresztény étellel, a szebb, a boldogabb magyar jövőért. Ezt üzenik a zimonkós, hideg orosz frontról szeretteiknek a 254 50. táb. szám alatt katonai szolgálatot teljesítő magyar honvédek. Szeressük a jó Istent mindig jobban, hogy ez újesztendőnk is békésebb, boldogabb legyen

Szállást keres a Szentcsalád

ájtatossága nagyon sok magyar faluban és városban gyűjtötte csokorba a híveket. Kilenc estén gyultak meg a körmeneti gyertyák és hangzottak fel a szent énekek. Otthonról-otthonra járt a Szent Család. A házigazdák és a többi hívek lelkében mélységes nyomot hagyott a szép ájtatosság. Családok békültek össze, házastársak közt kihűlő szeretet állt helyre, sok megtérés és mélyebb vallássság járt a Szent Család nyomában. „Nagyon köszönjük, hogy megtanítottak bennünket erre a szép ájtatosságra”, írják a leleszi hívek. Több helyen a papok tanították a népet az ájtatosság elvégzésére, a kántorok pedig az énekeket gyakorolták a hívekkel. Hogy mekkora átalakulást idézhet elő a családban, jellemzi az a mondás, amelyet az egyik gyöngyösi gazda mondott a feleségének: „No asszony, nem bánám, ha fölpofoznál ezen a szép napon, olyan boldog vagyok, hogy szállást adhattunk a Szent Családnak.” Vagy a különben nem a legbuzgóbb templombajáró öreg: „Anyjuk, mért nincs ez mindig így, olyan boldog vagyok.” Az egri papnöveldeben maguk a kispapok is végezték három csoportban a szálláskeresést. Terjesztőink fáradhatatlanul tanították a népet. Vida János Celzus, a kiváló nagykanizsai előjárótestvér pl. Nagykanizsa egész környékén meghonosította a szép szokást. Gyöngyösön az Irgalmas Nővérek és a Karitászhölgyek szervezték meg a bokrokat és csaknem kizárólag a művelt osztály végezte a kilencedet. Gyöngyöshalászon az első estén az esperes-plébános lakásán gyűltek egybe a szálláskeresők. Sok helyen Szent Család ünnepének nyolcadán is járják a szálláskeresést.

Mozgalmunk szép eredményekkel zárult az idén, pedig csak a kezdetén vagyunk. Jövőre fokozottabb apostolsággal szervezzük meg, és az egész országot behálózuk ezzel a szép adventi ájtatossággal.

Székesfehérvár. Új év küszöbén állunk, és visszatekintünk az elmúlt esztendőre, megállapíthatjuk, hogy dolgoztunk meg keveset Szent Fe-

renc atyánk oltalma alatt. Egy halottunk volt ebben az évben. Istenben boldogult Papp Ferencné. Január 18-án 25 egyén öltözött be közöttük 5 férfi, ezt követte este 8 órakor „Asszisi virága” c. színmű előadásunk, a vöröskereszt javára, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg jól

sikerült. Március 15-én Hazafias ünnepélyt tartottunk. Május 17-én a világi ferencesek országos díszgyűlését tartották városunkban, mely felejthetetlen élmény marad minden terciáriusnak. Ugyanekkor délután 4 órakor 35-en vettük magukra szerzetünk alázatos ruháját, 18 férfi, 17 nő, köztük 3 teológiai tanár. Este 8 órakor pedig előadásra került P. Kelemen Olán, O. F. M. „Szűz Mária andocsi koronája” c. színműve. Pünkösdfőjén elzarándokoltunk a Bodajki Mária kegyhelyre, hol az egész napot a kálvárián ájtatossággal töltöttük. Június hó 13-án 23 új tag öltözött be, köztük 11 világi pap. Október 4-én P. Erős Alajos igazgató atyánk vezetésével, 8-an vettünk részt a Katolikus nagygyűlés keretében tartott Ferences díszgyűlésen, a budapesti Vigadóban. November 15-én délután 4 órakor, 11 beöltözés, és két fogadalomtétel volt,

LAPUNK JELEN SZÁMÁHOZ

befizetőlapot mellékelünk. Előfizetőink közül több ezer év közben rendelte meg a Magyar Barátot, s jórésze egész evre kifizette az árát. Tekintettel arra, hogy szerkesztőségünk kis személyzetének nem áll módjában, hogy a megfelelő számban küldje meg a befizetési lapot, kérjük, tegyék el a megújítás időjére!

ezt megelőző három napos lelkigyakorlattal. November 22-én műsoros délutánt tartottunk, a Vöröskereszt és hadbavonultak hozzátartozói felsegélyezésére. Hazafias kötelesség terén is áldozott a székesfehérvári III. rend, mert ebben az évben 750 pengőt juttatott el a magyar Vöröskeresztnek. Három műsoros estünk tisztá jövedelmét. Igazgató atyánkat 445-ször hívták beteggyónatásra. Igazgatói körrel a Jézus Szíve szövegsége is beleértve, 1200 példányban jelenik meg havonta, a Világi Ferencesek Szent Gellért utcai házána javítási munkálataira, 1200 pengőt fizettünk ki. Szegény gondozás terén is kivettük részünket, bár ez évben sok nehézségekkel kellett megküzdünk, de azért elláttuk szegényeinket ruhával, élelemmel, tüzelővel, itt kaptak még szeretetsomagot és pénzben 100 pengőt. Záródnak 200 pengőt juttattunk gyertyára. Könyvtárunk is egyre bővül, és élénk az érdeklődés, kb. 80—100 könyvet vesznek ki és olvasnak el a testvérek havonta. Ferences missziókra gyűjtöttünk 600 pengőt. Újítással megemlíthetjük, hogy minden hónapban templomi ájtatosságunkat megelőző pénteken előjárósági gyűlést tartottunk.

Erénygyakorlatunk: Imádkozzál és dolgozzál!

Adja Isten, hogy úgy legyen.

özv. Bors Józsefné, Janka nővér.
jegyző, titkár.

A TEVEKENY ÚJHATVANI KARITÁSZ BESZÁMOLÓJA:

A Ferences harmadik rendből megalakult Karitás szakosztály 1942. évben 22 állandó szegényt tudott ellátni, ezenkívül 74 esetben gyorssegélyt adott a rászorultaknak. Az áldozatos gyűjtők 1942. évben 3387 P 45 fillért gyűjtöttek, mely összeget havonta a megajánlás folytán szedték be. A Karitás egyházi elnöke P. Szalay Szalvátor ferences házfőnök, ki nagyban kivészi a részét a munkában, buzdit, bátorít, szegényeket látogatja s ott ahol kell, lelki vigaszt nyújt, nem nézi az idők viszontagságait, fáradhatatlan a munkájában, segítőtársa a Karitás világi elnöke. Széll Mária, ki immár 10 év óta végzi áldozatos munkáját Forgács Sándor munkatársával együtt. Karácsonyra minden ellátottat felöltöztet a Karitás és szeretetsomaggal látja el szegényeit. Az ellátottak minden hónapban gyónnak és áldoznak, de van közöttük napi áldozó is. P. Szalay Szalvátor ferences házfőnöknek a figyelmé még oda is kiterjed, hogy lelkieken is eleget legyen a szegényeknek. December 8-án gyűlése volt a Karitás tagjainak. A házfőnök Atya buzditott és köszönetet mondott a gyűjtőknek fáradhatatlan munkájukért s kérte, hogy tovább is dolgozzanak a szegények javára. A szentírás szavait idézte „Áldott ki az Úr nevében ion. Legyetek áldottak, kik az Úr nevében utcáról-utcára, ajtóról-ajtóra alamizsnát kérni járnak Isten szegényeinek.”

Június:
1944. é.

Cegléd. Testvéreink ebben az évben is apostoli buzgósággal dolgoztak. Szeptember 24-én a Vizitátor Atya elnökletével választották újabb három évre előjáróságukat, özv. Pásztor Mihályné az elnöknőjük. A jó sajtó terjesztésében, a szegény iskolás gyermekek segélyezésében, a Magyar Szentföld, a gyöngyösi Fájdalmas Szűz kegyhelye megépítésében, a missziók terjesztésében és templomok díszítésében serénykednek. Szellemük ferencességét igazgatójuk, jánoshidai Molnár Zsigmond kanonok-plébános úr buzgósága táplálja, aki betegsége ellenére is minden hónapban megtartja a rendi gyűlést.

Nikla. Szép napokat köszönhetnek testvéreink P. Kocsis Ödön, O. F. M. sümegi házfőnök háromnapos lelki gyakorlatának. A renditestvérek hat új taggal gyarapodtak. A niklai testvérek ferences szelleme ezzel is mélyült.

A szentsimoni beszámolóéból. 1942. február havában a lurdi Szűzanyához a 18 megjelenési ájtatosságot végeztük, márciusban a Szent József-kilencedet, áprilisban a keresztúti ájtatosságot a bűnös világ megtéréséért, májusban minden este rózsafűzér-ájtatosságot végeztünk és 8-szor éjféle imaórát az Isten Igéjének terjedéséért a pogányok között, augusztusban a hadbavonult katonákért szentkeresztúti ájtatosságot, október hónapban a rózsafűzér-ájtatosságot, novemberben a **fájdalmas Szűzanyához kilenc napl ájtatosságot** végeztünk és nagyon szép számmal jöttek olyanok is, akik nagyon ritkán járnak a templomba, decemberben a Szent Család tiszteletére 9 napl ájtatosságot tartottunk Szent Ferenc Atyánk III. rendjének terjedéséért. A „Magyar Barát”-ot 10 példányban járattuk, a Jézus Szíve gyűlést a hónap utolsó, a rendi gyűlést 3. vasárnapján tartjuk. A Szűzanyához 5 első szombatban a bűnösök megtéréséért 5 szentáldozást, december 8-a előtt 9 napl ájtatosságot végeztünk. Kérjük az Istent, hogy a

jövő évben sokkal többet tehesünk. Kövessük példájukat!

Szécsény. Felejthetetlen napok! A szeplőtelenül fogantatott szent Szűz napját megelőzőleg háromnapos lelki gyakorlat alatt felmelegedett lélekkel készültek a testvérek a szép ünnepre és egyben beöltözésre. Az ünnep délelőttjén már látszott, hogy nagy napja van a testvéreknek. A vidéki testvérek majd százan bevonultak, hogy vigyenek haza az otthonukba újabb lelket, szellemet. Délután a litánia után a fényes segedlettel megtartott beöltözés olyan felemelő volt, hogy könnyeket fakasztott sokak szeméből. 7 beöltöző közül 4 Mária lány, köztük a közkedvelt volt vezetőjük, aki éppen az nap ünnepelel Mária-lány-társulati tagságának 25 éves jubileumát. A fényt csak emelte a 100 máriatársulati tag jelenléte és éneke.

Dusnok. November hó 25-től háromnapon keresztül lelki megújodás volt a testvérek számára és egyben vizita is, amit a falu szülőlte P. Juvénál tartott a testvéreknek! Kicsi a számuk, igaz, és amióta megalakította a rendi községet, sokan meg is fogytak, de nagy hivatása van annak a kis csapatnak, amely rendíthetetlenül kitart a jó plébános vezetése mellett! Szent Ferenc Atyánk áldása kísérje tovább működésüket!

Szent Ferenc hiv! c. Szent Ferenc Világi (III.) Rendjét ismertető könyvecskénk második bővített kiadása is megjelent. Vegyük meg mindannyian és ajándékozzuk ismerőseinknek, legyünk rajta, hogy minél többen elővassák a tél folyamán. Ára 10 fillér. Tömeges rendelésnél kedvezmény!

Ú. M., Sajólad; Gyulaiék, Sárosjátak; Petényiek, Inám; Sz. É., Feketeszel; F. J., Jászjakkóhalma; Zsolnai M., Gyürki; L. J.-né, Nagymácsed. A szentmiséket elvégeztük. Kérjük Olvasóinkat, hogy a misédíjat (csendes szentmise 3.—, énekes nagymise 6.— P) mindig a kegyhely csekkjén küldjék: Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös. Csekkszám: 31.388. Üres csekklap minden postán kapható 3 fillérért.

K. A.-né, Aldebrő. A debreceni ferences atyák címe: Ferences Házfőnökség, Debrecen, Száraz Ferenc-u. 10. Új kolostoruk részére szánt adományukat egyenest odairányítsák.

T. I.-né, Ráckeve. Eletrelvő indítványát köszönjük. Magunkévá tesszük. Februárban a Lurdi ájtatosságot végezzük nagy közös lelki egyetben. Üdv.!

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZŰZANYA ÚJ KEGYOLTÁRA JAVÁRA: Vizeleti hívek 106.26, Váci hívek 60.—, Jászapáti hívek 30.—, H. I. tizedes 8.—, J. Gy őrmester az oroszfrontól 13.—, Cz. T. imameghallgatásért Pécs 4.—, Somodi hívek 7.—, N. N. Salgótarján 2.—, P. J.-né Dacsókeszi 3.40, R. J. Eszeny 5.—, özv. B. I.-né Jászberény 32.—, Endrefalvi hívek 65.—, K. T. Kálló 10.—, Sz. Ferenc III. Rendje Munkács 36.24, özv. P. Józsefné Hatvan 6.70, A. S.-né Tápiószentmárton 5.20, P. J.-né Csikszereda 2.—, Szt. Ferenc III. Rendje Tápiógyörgye 37.—, Veresegyházi hívek 49.50, Majsajakabszállási hívek 13.—, K. A. Bp. 2.—, M. F.-né Berencze 2.—, Nyizsnyik Lacika Miskolc 43.—, Sz. I. Bp. 6.—, Nagykaposi hívek 43.40, P. A Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya jutalmazza meg mindazokat, kik új szentélyét és új kegyoltárát építeni segítik. A kegyoltárra szánt adományokat mindig a kegyhely csekkjén (Fájdalmas Szűzanya kegyhelye, Gyöngyös, 31.388. sz.) küldjük. Üres csekklap minden postán kapható 3 fillérért.

LÉVELEGY VIII-OS GIMNAZISTA BARÁTOMHOZ.

Kedves Barátom!

Multkori levelemben írtam Neked egyik nagy ajándékról az Ur Jézussal szemben: a Szentlélek szeretetéről. Ma tovább haladunk egy lépéssel és belépünk a természetfölötti és természetes világ egy egyszerű összelelkészésébe: a Pápaság gondolatába.

A Szentatya, Krisztus földi Helytartója, minden keresztény Atyja. A pap még alázatosabb, még odaadóbb hódolattal tekint föl reá, mint a földön járó Ur Jézus Krisztusra.

Tudod-e, hogy Szent Ferenc Atyánk a Szentatyát Pápa Úrnak nevezte, hogy ezzel is legmélyebb hódolatáról tanuskodjék Vele szemben? Tudod-e, hogy Szent Ferenc Atyánk engedelmisséget fogadott Honorius Pápának s utódainak? Epen a Szentatyához való gyermeki szeretete jellegzetes tulajdonsága.

Es követői?! Egy Szent Bernardin, aki a Középkor vége felé oda merte vágni Firenze piacán hallgatóinak: Ha a Pápa tévedne, Krisztus tévedne!

Es ezt ötszáz évvel a Pápa csalatkozhatatlanságának mint hittételnek kihirdetése előtt!

Egy ferencesnek egészen magáévá kell tennie O'Connel, a nagy ír patrióta mondását: „Testem a hazámé, szívem Rómáé s a telkem Istené!” Igen, a mi szívünk legmélyebb érzelmei odafűznek Rómához, aki gyötrődő gonddal figyelni ezt a vajudó világot.

„A pokol kapui nem vesznek erőt rajta...” — mondotta az Ur. Aki Rómához ragaszkodik, sziklára épít. Azon a papi lelken a pokol kapui nem vesznek erőt!

A Szentatyához húzó köteles szereteten túl, tudva, hogy szeretted őt azért is, mert magyar vagy s azért is, mert ferences, legközelebbi leveleig szeretettel ölel barátod:

P. Hajnal Agoston, O. F. M.

Címem: Ferences Tartományfőnökség, Budapest II. Margit-kr. 23.

GALAMB DÚC

IFJÚSÁGI ROVAT

ISTEN ELŐTT.

Hull a hó. A lassan szállingózó kristálycsillagocskák fehérbe vonják a szürke, piszkos földet. Eltűnik minden szennyfolt, helyet ad a tisztaságnak.

Szép a tél, különösen itt a máramarosi havasok fényöregtetegében. Lassan lépkedek a ropogó hószőnyegen, a Csend Birodalmában. Kis tisztásra érek. Meg kell állnom: magával ragad az elem táruzó képessége. Előttém jégtől szikrázó hegycsúcs. Mint hatalmas templomtorony tör a magasba.

Lecsukódik a szemem, és engedelmesen türom, hogy reám borítsa áldott leplét a magány.

Úgy érzem: jön Valaki felém... Valaki, aki roppant hatalmas. Valaki, aki nagyon jó és igazságos. Valaki, aki leolvasztja szívemről a kemény jégkérget és megtölti élő, igaz szeretettel. Aki meghalt értem, azért mert szeretett.

Most már értem P. Charles mondását: „A magány első tanítása az, hogy nem vagyok egyedül. Isten közelében vagyok. — Az Úr szavát a pusztában magányban hallhatjuk jól. Nem mintha félénk volna, hanem mert mély.”

Most igazán boldog vagyok, mert megértettem Istent.

Bence Mária, Budapest.

MIKOR SZÍVEK TALÁLKOZNAK.

Aerokörből megyek hazafelé. Fejemben tervek, újságcikkek zürzavara dül. A következő heti plakátújság tartalmán gondolkodom.

Hirtelen valaki köszöntésével figyelmeztet a külső világra. Régi osztálytársam. Szerettem ezt a fiút a maga egyszerűségében. Okos, szerény és jó diák volt mindig. Kereskedelmi pályára szeretett volna menni. Ezért küzdött, tanult, instruált. Edesapja azonban szívvelszelvéstében hirtelen meghalt. Ott kellett hagyania az iskolát.

Négy keserves esztendő viharzott el felette. Jelenleg egy gyárban dolgozik.

— Reggeltől estig talpon vagyok, — panaszojja. S mindenki szememre veti, hogy gimnázista voltam. Csak „fiatalúr”-nak szólítanak. A legpiszkosabb munkát nekem adják. Én vagyok a legutolsó. Legalább is eddig úgy volt. Egy hete azonban új mérnök jött hozzánk. Megtudta, vagy megérezte, hogy mennyit kell szenvednem. Magához vett. Most az irodában segít nekem. Oly jó hozzáam, mintha az apám volna. Megígérte, ha szorgalmas leszek, magánitton tanulhatok tovább. Tudod, mily öröme ez nekem.

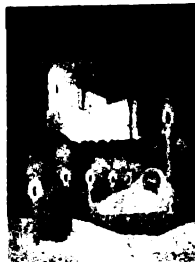
Megérkezünk barna kapujukhoz. Bent várja a kis munkás fiút egy jó édesanya.

Bücsüzünk. Engem is várnak már otthon. Még egy közfoglás, és eltűnik egy kis magyar: de lelkemben velem marad egy bontakozó élet bűja és öröme.

Szorongva várom a vasárnapot, vajjon fejlen-e hozzám.

Piukovics István, Mohács.

*A sok gyertya
mind világít.
Fényt ad,
segít és irányít
Mutatja,
hog jöjjünk ide
Legjobb fény
csak Jézus Sávra.*

HIVATÁSOM.

Még most is fülemben cseng szava, Amikor szólt lágyan édesen. Elfeledni nem tudom soha, Oly szépen hívott, oly kedvesen.

Emlékszem rá egész pontosan, November volt, csendes alkonyat. Künn hullt az eső és én búsan Két kezembe tettem arcomat.

Szemem könnyes volt az arcom égett, Fel feisirtam: Anyácskám édes Ne hagyj el árva szegény gyermeked! Ki vigyáz reá? — kértem az eget.

Megszólaít egy hang lelkem mélyén, Hívó zengő szó. — s hallgattam rá.

„Gyermekem! ne félj, éj sötétjen Mária anyád, tekintsz reá!”

Csak álltam, és néztem magam elé. De még hallottam hívó szavát. „Vedd keresztet s nézz az ég felé. S szeresd az isteni igát?”

Az én igám édes és könnyű, Ne zúgolódj soha ellene. Ki voltál eddig, milyen éltű, Nem kérdezi soha senki se.”

Éreztem, hogy nem bírom tovább, Annyi kegyelem hült szívemre. Föltettem, hogy meghalok inkább, S nem szegődöm mégse ellene.

Elmúlt a nagy temetési nap. Anyácskám már hat éve pihen, S akkor tett fogadalmamat Beváltottam édes Istenem.

Ehagytam mindent, atyát, testvért, Rokont, barátot, szórakozást. Mindenemet elhagytam Krisztusért. Csak Ot szerettem és senki más.

Lauly László VII. o. papnöv.

MEGSZÜLETETT KRISZTUS.

Valahol mosolygóbb lett egy könnyes arc,

valahol könnyebb lett a küzdelmes harc.

Valahol összehajlott két eltiport virág:

szébb lett az élet,

szébb lett a világ!

Megszületett Krisztus!

Rajna János, Eszény.

VILÁGTÖRTÉNELEM.

Ott álltam trónnál,

és láttam

mint esik le az élet

küzdelmek szenvedélyek.

Ezer atom szikrázva hull,

ezer napre dszer lobogva hull,

és szétoszlik,

és semmi jé, és semmi, és senki,

csak az. Ak a trónon ül,

s a belőle szakadt részek.

Zrinsky László, Budapest.

**Szülőd, barátod,
ismerőőd
Akit csak szeretsz,
mind összehordta
Az Isten adjon
még sok évet
De elég majd
a gyertya
(elhervad a virág)
s elfogy a jótorta,
elmúlik az Élet...**

SEGITS A SZENVEDŐN!

Nehéz az élet, hallik innen-onnan! S ezt leginkább az édesanya szíve érzi. Az, ki talán maholnap nem tud enni adni kicsinyeinek, kinek gyermekei rongyokban járnak, s aki akkor érzi anyai szívének fájdalmát legjobban, ha kérő gyermekén nem segíthet.

Nem látod Testvérem a sok feléd nyújtott kezét, az utcán ide-oda mászkáló éhes gyermekeket? A Te könyörületességedet várják. Ha eddig nem láttad, vagy nem akartad látni, ó kérlek vedd észre őket, és légy Te is Irgalmas Szamaritánus! Azzal a tudattal adj, hogy az édes Üdvözítőnek adsz. Ó számtalanszor visszafizeti Neked.

Testvérem ne légy csak papíron vagy a világ szemében keresztény, mert Isten nem kedveli a farizeusokat! Légy szerény, öntudatos katolikus, és sose felelkezz meg Isten parancsáról: Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat!

Talán azt gondold Testvérem, hogy követelőzőm? Nem. Ez nem lehet egy kongreganista lelkülete! Azt feleled talán: én is szegény vagyok! Nem azt akarom, hogy Szent Ferenc vagy Szent Antal nagylelkűségével adakozz. Láthatod azonban a Szentírásból, hogy az Úr sokra becsülte a szegény övegy két fillérjét is.

Ha néhány fillért sem áldozhatsz, legalább imádkozz szíved-lelkeddel a szenvedőkért, s gondolj téli hónapjaikra! Ha valamikor, úgy most van szükség imádra.

Szeresd a szegényeket önzetlen szeretettel, hogy ez élet után hallhasd az Úr szavát: Éhes voltam, ennem adtatok, szomjas voltam, innom adtatok, vándor voltam, befogadtatok, meztelen voltam, felruháztatok. Jöjjetek Atyám áldottai, s bírátok a világ kezdete óta nektek készített országot! **Kalocsai M. Kassa.**

IFJÚSÁGI PÁLYAZAT.

Kati, Peti testvérek. Elemisták. Tavaly, anyák napján, verssel akarták köszönteni Édesanyjukat, Édesapjukat. Igen nehezen találtak megfelelő versiket. Az idén megint nagy gondban lesznek e miatt. Ki írna nekik alkalmas köszöntő verset?

A pályázó írja meg nevét, pontos címét, korát! Ha még tanul, jelölje meg, milyen iskola hányadik osztályába jár! Beküldési határidő: febr. 15. (Rövid, 2-3 szakasos versek előnyben).

Üzen a Galambdúc. Rovatunk ezennél csak egy oldalnyi terjedelmű lesz, a habortis papirkorlatozás miatt. Rövid, toron cikkekét kérek.

Benedek Kata képeskönyve: 1. MIT CSINALT A KIS JÉZUS? és 2. AZ ŐRZŐ ANGYAL — szallagkötésben. Korda RT. kiadása, Bp. 1942.

Az apró gyermekek erényvirágait öntözi e csodakönyv. Az édesanyák és a gondos nevelők a mesék világában élő gyermeknevelésnél hálás segédeszközt nyernek benne. A színes, beszédes rajzok alatt rövid versikék hintik a krisztusi élet magvait. Mindenegy képe egy valóság-mese. Hogy miért csodakönyv? — az a szallagkötés titka. P. K.

Lantos-Kiss Antal: MI INASOK. Gyöngyös, 1942. Magyar Barát kiadása. 255 lap. Ára 4.50 P.

1942. karácsonyára a Kapisztránnyomda remek könyve került könyvpiacra. Lantos-Kiss Antal könyve: **MI INASOK.** Ez a könyv a Katolikus Akció sokat jelentő könyve: benne áll abban a korban, amelyben született, izzig-vérig.

Ez a kor pedig irodalomban is, művészetben is az ifjúság százada. Hogy csak a legújabbakat említsük az újabbak közül: Supervielle, Cocteau, Carossa, Megyeri és mások, akik valóságos lélekelemző művészettel kutatják ki a gyermeklélek legrejtettebb titkait s a kamaszlélek különös világába hozzáférő kézzel nyulnak bele.

De ez a könyv nem regényes lélekelemzésnek készült. Hanem szűzföld megmunkálása egy hozzáférő lélek finomságával. Nemcsak fölveti az inasifjúság problémáit hozzáférő tudatos biztossággal, hanem ép olyan művészettel meg is oldja azokat. Epen ez Lantos-Kiss érdeme: magából ad és szívesen tárja föl sok-sok keserves és fáradságos tapasztalatnak eredményét azoknak, akiknek vagy kötelessége az inasifjúság megértése, vagy pedig hivatása.

A könyv minden mondata lelkes szeretet, tárgyi érték. Látszik a szerzőnek sok-sok türelmes megértő munkálkodása inasifjúsága körül. Ahogy a kérdéseket leleplezi és megsejti a fojtó szenvedélyek viharán keresztül is győzni akaró ifjút s ahogy a külváros rettenetesen fertőzött mocsarait fölillantja, ez már nem is lelkipásztorokodási tapasztalat eredménye, hanem művészet a legjavából!

A könyvet különösen hangsúlyozott időszzerűsége miatt széles körben kell ismertté tennünk. Mesterek, segítők s nem utolsó sorban inasok mind kötelességüknek tartásuk e könyv végigtanulmányozását! Az inasifjúsággal foglalkozó tanítók, papok, orvosok, leventeoktatók pedig egyetlen előadásuk alkalmával sem nélkülözhetik ennek a remek könyvnek tartalmas, súlyos gondolatait!

P. Hajnal Ágoston, O. F. M.

Gausz Tibor S. J.: HA AZ Ő SZAVÁT HALLJÁTOK. Budapest, 1943. Korda Rt. kiadása.

Ép oly érdekes és szellemes mű, mint Gausz többi írása. Ki tudja végeredményben megmondani, hogyan került a kolostorba? Isten vezetni életünket, Isten keltegeti a vágyat, hívogat ellenállhatatlanul. A szerzetesnői hivatás keletkezésének és felismerésének állomásait mutatja be a kislánytól, a szerzetesi élet titka iránt kíváncsi serdülő- és a hivatása tudatában megszilárdult nagy-leányig. Értékes lélektani megfigyelések lepnek meg lapról-lapra. Nem hiszem, hogy akad szerzetesnővér vagy szerzetbe készülő leány, aki magára ne ismerne lapjaiban. A könyv második részében az összes magyarországi női szerzetek rövid ismertetését és működési helyét megtaláljuk. Hézagpótló munka. Adjuk minden szerzetbe készülő leány kezébe!

Dr. Veér Antal, O. F. M.

Müller Lajos S. J.: SPONSA CHRISTI (Krisztus Jégycse). Dr. P. Ketter után. Budapest, 1942. Korda. 69 oldal.

A kereszténység erkölcsi értékei közül kétségtelenül a tiszta élet ragyog legfényesebben. Nem mintha tökéletesebb erényt nem ismernénk, hisz a szeretet minden erény királynője. Hanem a gyakorlati és következetes tiszta élet áldozatai és állandó küzdelmei miatt, valamint a kegyelem nyújtotta Isten-közelség és a nyolc boédogságban megígért „Isten-látás” miatt olyan nagy a becsülete. Sok lelki finomság és magaslat előfeltétele. Szerzőnk különösen a szüzi tisztaság fogalmát tartja szem előtt, s ennek az áldásait ismerteti és megőrzésre ad tanácsot.

Ancilla Mária: AZ ANYASÁG SZENT TITKA. Egy fiatal anya elmékedései és fohásza. Bp., 1943. Korda.

A maga nemében páratlan könyv. Egy fiatal anya elmékedései, naplójegyzetei. Szűz, jegyes és anya egy személyben az eszményképe. Úgy, mint a Szűzanya volt. Csak akkor tökéletes az anyaság, ha az első kétónak lelkületét is egyesíti magában. S végigelemzi a három állapot minden jellemvonását. Oly közvetlenül éli Istenben az áldott állapotot, hozza világra gyermekét, neveli Istennek magzatát, hogy egyenesen a Szentszűz lelkéhez simul ezekben a legemberibb és mégis oly szent és isteni erületében. Férjét, gyermekét, anyai hivatását, női mivoltát bárcsak így látná minden asszony! Köszönjük Gálffy Lászlónak, hogy megszerzte és kiadatta ezeket az értékes sorokat.

Gausz Tibor S. J.: A JEGYGYŰRÜERT. Ötödik kiadás. Bp., 1942. Korda. Ára 3.80 P.

Harc a jeggyűrűért! Ebben a jelzőben foglalhatjuk össze a mai „férjvadászat” szertelenségét és mohóságát. Nem tagadja a szerző sem ennek a fontosságát, de a harcmódot lényegesen megváltoztatja, amikor krisztusi szellemben világítja meg a szerelmet és a szerelem összes

problémáit. Egyetlen leány se legyen olvasóim között, aki el ne olvasná ezt a nagyszerű könyvet!

Szalóczy Pelbárt, O. F. M.: AZ ELMÉLYÜLES NAPJAI. Elmékedések. Budapest. A Szent István Társulat kiadása. 224 old.

A kiváló szerző elmékedéseket nyújt ebben a könyvben. Jézus és a lélek, a krisztusi élet és az egyéniség kapcsolatát elemli az első részben. Szent Ferenc fia marad minden fejezetben, néhány elmékedése egyenest a ferences szellem elmélyítése és sugárzása mások szívébe. A második részben önmagába néz a lélek. Az örök kérdések, a kezdet és a vég, a bűn és a kegyelem, a szenvedés és az öröm, Krisztus, Szűz Mária, Szent Ferenc közvetítő és közbenjáró szerepe, az Eucharisztia és a menny sugárzásában élő lélek mélységei nyílnak meg az olvasónak. A szerző kitűnő nyelvezete, költői emelkedettsége és komoly elmélyedésre valló gondolatvilága és életbölcssége árad a könyv minden sorából. Szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe.

P. Petrich Antal S. J.: P. BIRÓ FERENC S. J. 1869—1938. Bp., 1943. Korda.

A legszebb életek egyike, amelyet az utóbbi félvszázad a magyar földön nekünk ajándékozott. A szerzetesi szerénység, az apostoli bátorság és a szervező erő, az alázat, a fegyelem és a derű összhangja. P. Bíró egyénisége. Ez a könyv nem életrajz akar lenni. Csak néhány jellegzetes vonást emel ki a Péter életéből, hogy megvilágítsa azt a gazdag lelket, amelyet szentségre törő és szeretetreméltó életében sugárzott környezetébe. Valóban „szent” ember volt. Megható, amint énekelve távozik az árnyékvilágból. Számos imameghallgattatás bizonyítja, hogy Isten megdicsőítette szolgáját. Épületes könyv. Ajánljuk minden olvasónknak.

TANULJUNK JÉZUSKÁTÓL. Korda. Bp., 1940. III. kiadás. 69 o'd. Ára 1.20 P.

Tizenhárom elbeszélésben mutatja be a gyermekvilágnak a kis Jézus életét. Jobban mondvá, arra a kérdésre felel, mit tenne ma Jézus a gyermekek helyében? Szülők, nevelők nagy könnyítést kapnak tőle!

P. dr. Dám Ince, O. F. M.

Tower Vilmos: KIT VEGYEK EL FELESEGŰL? II. javított kiadás. Bp., 1943. Korda.

Már második kiadásban jelent meg Tower Vilmos kiváló könyve. Nagy okosság kell a jó házastárs megválasztásához. Ebben ad tanácsot a szerző. De oly fontosakat és oly találókat, hogy munkája felér egy lélektani tanulmánnyal. Kit vegyek el feleségül? Ebben a kérdésben kettőt talál egy csapásra, mert — mondanom sem kell — mily kíváncsiak a lányok a férfi igényeire, s mennyire kapnak az ilyen könyvön. Nemcsak a férfi okosodik tőle, hanem a lányok így megtanulnak olyanokká lenni, amilyenek a komoly férfi feleségének lennie kell. Minden házassuló férfi kezébe ezt a könyvet!

Dr. Veér Antal, O. F. M.

SZENT FERENC ATYÁNK SZELLEMÉT SUGÁROZZA a ferences irodalom minden terméke. Szép lelki olvasmányok, mély tanulmányok!

GYÖNGYÖSI FERENCES KÖNYVEKBŐL:

- Dr. László Ákos, O. F. M.: **A Ferences Iskola természetbölcseleti problémái.** (4.— P.)
 König Kelemen, O. F. M.: **A keresztény egyházak egysége.** (4.— P.)
 Dr. Németh Lúcius, O. F. M.: **A ferences rendszabály tökéletessége** (2.80 P.)

A LEIKI ÉLET FERENCES MESTEREIBŐL:

- Szent Bonaventúra: **A lélek útja Istenhez.** Bonaventúra-kompendium (2.50 P.)
 Meyer Vendel, O. F. M.: **Szent Bonaventúra lelki gyakorlatos vázlat.** (Elfogyott.)
 Szent Bonaventúra: **A tökéletesség kis tükré** (2.— P.)
 Milánói Jakab: **A lelki élet iskolája** (Zsarátnok) (2.— P.)
 Szedő Dénes: **Philomena. Ferences himnuszok** (2.50 P.)
 Szent Bonaventúra: **Beszélgetek a Ielkemmél** (2.50 P.)

KULTUSZFÜZETEINKBŐL:

- (Litánia, kilenced, alkalmi imák és énekek stb. stb.)
Jézus Szíve tisztelete.
Fájdalmas Szűzanya tisztelete
 Szállást keres a Szent Család
 Lurdi ájtatosság
 Pádua Szent Antal tisztelete
 Asszisi Szent Ferenc tisztelete
 Árpádházi Szent Margit tisztelete
 Kis Szent Teréz tisztelete
 Ára 30 fillér. Kérjük olvasóinkat, lehetőleg csoportosan rendeljék.

**Új ára
30 fillér**

EGYÉB MŰVEK:

- Majsal—Dám: **Asszisi Szent Ferenc világi (III.) rendjének VEZÉRKÖNYVE.** Hatodik bővített kiadás
 Ára fűzve 1.60 P.

Dr. Dám Ince, O. F. M.: **Ferences Misszálé.** Függelék a Szunyogh-féle Misszáléhoz. Ára vászonkötésben 2.50 P.

Zadravecz István, O. F. M.: **Alverna.** Ára 1.40 P.
 Pálffy Erzsébet: **Szent Ferenc szentélyei.** Ára 1.40 P.
 Magyar István: **Magyar képek Szent Ferenc Atyánkról.** Ára 1.20 P.

Dezső István: **P. Florentini Teodóz élete és a keresztves nővérek társulata.** Ára 1.50 P.

P. Majsai Mór, O. F. M.: **Biztatások a szebb világba.** Ára 1.30 P.

P. Meyer—Unyi: **Ferenc testvér** (Szent Ferenc élete és műve). Ára 1.60 P.

Bello Mária Lénárt, a Ferencrend egyetemes főnöke: **Szent Ferenc Harmadik Rendje.** Ára —.30 P.

P. König Kelemen: **Fülek vára.** —.50 P.

P. Ungváry Antal: **A római egyház liturgiája.** (4.— P.)

P. Oslay Oswald: **Szabin testvér élete.** (3.20 P.)

A templom felszentelésének szertartása. (1.— P.)

P. Molnár Arkangyal: **Szent Antal jellemrajza.** (3.80 P.)

P. Takács Ince: **Szent Ferenc Rendje.** (3.60 P.)

Frater Lénárt: **Hunyadi magyar származása oklevelekben.** (3.— P.)

Dr. Monostory Elek: **Az én igám.** (2.50 P.)

Lantos-Kiss Antal: **Mi inasok.** (4.50 P.)

P. Trefán Leonárd: **Ferences ösvény.** (1.50 P.)

Jagicza Juvenál: **Jézus neve és a ferencesek** (—10 P.)

Pusztay Gábor: **A ferencesek szociális alkotásai** (—10 P.)

Érdekel a Ferencrend? (—40 P.)

Szent Ferenc hív (II. bővített kiadás —12 P.)

Általános feloldozás (imaszöveg magyarul) (—04 P.)

Ha valamelyik könyvet óhajtod, írj egy levelezőlapra a következő címre: Magyar Barát, Gyöngyös, Postafiók 103. Figyelem! Előre ne küldjünk pénzt, hanem a küldeményhez mellékelt csekklaapon utólag adjuk fel.

FELVÉTEL A FERENCRENDBE!

A Ferencrend lelkipásztorkodással, az ifjúság nevelésével, bel- és külföldi misszióval foglalkozik. Aki a Ferencrend kötelékében papként akar Istennek szolgálni, érettségi, ill. a VIII. gimnáziumnak felévi bizonyítványával jelentkezék: Főt. Ferences Tartományfőnökség, Bp. II., Margitkört 23. cím alatt. — A Rend történetét, belső

életét, jellegzetes vonásait nagyszerű összefoglalásban adja: **Érdekel a Ferencrend? c. füzetünk.** Rövidségében is köteteket pótol. Minden III. rendinek, ferenceseket tisztelőnek, barátának készülő ifjúnak föltétlen meg kell szereznie. Kétszínű nyomás, 26 Márton Lajos díszítőrajz ellenére is ára csak negyven (40) fillér.

**Írógép!
Számológép!
Szorzó és
összeadógép!**

Kölcsönzés, vétel, csere, eladás.
Nagy raktár új és ujjáépített gépekből

Vajda Zoltán József
cégnél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.

Telefon: 142—103.

Kedves Olvasóinkért és terjesztőinkért minden hónap első szombatján reggel 7 órakor szentmisét mondunk a Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya kegyoltáránál. Léleekben mindannyian kapcsolódjunk Jézus keresztáldozatába ezen a napon, s egy szívvel, egy lélekkel ostromoljuk a mennyei Atyát bocsánatért, békéért, minden szükségünkért!

HALOTTAINK:

- Harkabusz László, apátpléb. Páztó.
 Üzv. Fajcsik Sándorné, Ipolyvarbó.
 Fajcsik István, Ipolyvarbó.
 Üzv. Huber Gyuláné, Péca.
 Fejős János, Szekszárd.
 Üzv. Ménely Alajosné, Jászárokszállás.
 Ósziné, Sági Viktória, Boldog.
 Üzv. Kövér Istvánné, Rozsnyó.
 Bakody Károly ny. kir. járásbíró, Siklód.

Elhunyt előfizetőinkért havonta két szentmisét mutatunk be! Nyugodjanak békében!